ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ — ΑΡΙΘΜΟΣ 577

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20 ✻ Ἐν Ἀθήναις, 28 Ἰουλίου 1891 ✻ ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	» 8.50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ρωσσίᾳ	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἰμυλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ.—*Καρόλου Μερουβέλ*: ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων.— *Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ.— ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΓΔΑΝΟΒΙΤΣ, διήγημα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. —ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς Ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ

ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

— Ὡραῖον μάθημα! ὡραῖον μάθημα! Ἀ! αὐτὸ πρέπει ἀρκετὰ νὰ μὲ διδαξῇ.

Ὁ Μαλινιὼ ὠχρότατος ἐτήρει μωρὰν στάσιν.

Ἐκίνει τοὺς πόδας αἰσθανόμενος πόσον ἐφαίνετο βδελυκτὸς καὶ γελοῖος. Ἡ μόνη καθαρὰ σκέψις, τὴν ὁποίαν εἶχε μορφώσει ἐκ τῶν περιστάσεων, ἦν ὅτι δὲν ἦτο διόλου τυχηρὸς καὶ δὲν ἀνέβη εἰς τὰ χείλη του, εἰμὴ μόνον ἡ ἐρώτησις:

— Φαντάζεσαι, κυρία, ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσω καὶ ἐγώ;

Καὶ ἐπειδὴ δὲν τῷ ἐδόθη ἀπάντησις, ἔλαβε τὴν ῥάβδον του, ἐξακολουθῶν νὰ ὁμιλῇ, ὅπως ἀνακτήσῃ ἐπ' ὀλίγον τὴν ψυχραιμίαν του. Μόλις ὑπῆρχεν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος· εὑρίσκετο ἀκριβῶς καὶ ἑτέρα κλίμαξ τῆς ὑπηρεσίας ἐγκαταλελειμμένη, διὰ τῆς ὁποίας, ἐν ἀνάγκῃ, θὰ ἠδύνατό τις νὰ διέλθῃ. Τὸ ὄχημα τῆς κυρίας Δεβέρλου εἶχε σταματήσει πρὸ τῆς θύρας, ἠδύνατο λοιπὸν νὰ φέρῃ ἀμφοτέρους καὶ ἐπανέλαβεν:

— Ἡσυχάσατε, τὸ πρᾶγμα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύναται νὰ θεραπευθῇ θαυμάσια. Ἀκολουθήσατέ με.

Ἠνέῳξε μίαν θύραν καὶ ἀμέσως εὑρέθησαν ἐντὸς τῶν τριῶν ἐκείνων δωματίων, τῶν σκοτεινῶν, ρυπαρῶν, σαθρῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων. Πνιγηρὸς ἀὴρ ἐκ τῆς ὑγρασίας τὰς προσέβαλεν. Ἡ Ἰουλία, καὶ πρὶν ἢ προχωρήσῃ ἐντὸς τῆς τοσαύτης ἀθλιότητος, ἠσθάνθη ἐσχάτην ἐξέγερσιν τῆς συνειδήσεώς της καὶ ἠρώτησε μεγαλοφώνως:

— Πῶς ἀπεφάσισα νὰ ἔλθω; τί ἀνοησία! ποτὲ δὲν θὰ συγχωρήσω ἐμαυτήν.

— Σπεύσατε, ἔλεγεν ἡ Ἑλένη, αἰσθανομένη καὶ αὐτὴ παρομοίαν ἀγωνίαν.

Τὴν ὤθησε μάλιστα. Τότε ἡ νεαρὰ κυρία ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν της κλαίουσα.

Ἐπηκολούθησε βραχεῖα νευρικὴ ἀντίδρασις· ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται μεγίστην αἰσχύνην καὶ ἀπεπειρᾶτο νὰ συναρμολογήσῃ δικαιολογίας. Ἐπεθύμει νὰ ἐξηγήσῃ τίνι τρόπῳ εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Ἔπειτα, ὡς δι' ὁρμεμφύτου κινήσεως, ἀνύψωσε τὰ κράσπεδα τοῦ φορέματός της, ὡς εἰ ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ ῥύακα.

Ὁ Μαλινιὼ, ὅστις διῆλθε πρῶτος, ἐπάτει διὰ τῶν ὀνύχων ἐπὶ τῶν ἀποτιτανωμάτων διευθυνόμενος πρὸς τὴν κλίμακα τῆς ὑπηρεσίας· αἱ θύραι ἐπανεκλείσθησαν.

Ἐν τοσούτῳ ἡ Ἑλένη ἔμενεν ὀρθία, ἐν τῷ μέσῳ τῆς μικρᾶς αἰθούσης καὶ ἠκροάζετο. Ἄκρα σιγὴ ἐπεκράτει πέριξ αὐτῆς· τὴν βαθυτάτην σιγήν, τὴν θερμότητα καὶ τὴν ἠρεμίαν ἐτάρασσε μόνον τὸ σπινθηροβόλημα τῶν ἐν τῇ ἑστίᾳ καιομένων δαυλῶν· τὰ ὦτά της ἐβόμβουν· δὲν ἤκουεν οὐδένα κρότον· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ἀρκετοῦ χρόνου, ὅστις τῇ ἐφάνη ἀτελεύτητος, ἀντελήφθη τοῦ ἤχου, ὃν παρήγαγον οἱ τροχοὶ κυλιομένης ἁμάξης. Θὰ ἦτο βεβαίως τὸ ὄχημα τῆς Ἰουλίας, ὅπερ ἀνεχώρει. Τότε μόνον ἀνέπνευσε καὶ ἐποίησεν ἄφωνον ἐκδήλωσιν εὐαρεσκείας.

Ἡ σκέψις ὅτι ἀπηλλάγη τοῦ διαρκοῦς ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως, διότι εἶχεν ἐνεργήσει μετὰ πάθους κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, τὴν ἐπλήρου ὑπὸ αἰσθήματος τερπνοῦ καὶ εὐαρέστου· ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἀνακουφισθεῖσαν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἀρκετὰ ἐκνευρισμένην, μετὰ τὴν ὀδυνηρὰν ταύτην πάλην, ἐκ τῆς ὁποίας κατώρθωσε νὰ ἐξέλθῃ· ἀλλὰ δὲν ἠσθάνετο πλέον τὴν δύναμιν νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνον, ὃν καὶ αὕτη διέτρεχε. Ἐσκέπτετο δ' ἐνδομύχως ὅτι ὁ Ἐρρίκος ἐντὸς ὀλίγου θὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ καὶ ὅτι θὰ παρίστατο ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ τις. Ἔκρουσαν ἐπὶ τῆς θύρας, τὴν ὁποίαν ἐκείνη ἀμέσως ἔσπευσε ν' ἀνοίξῃ.

Μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τοῦ Ἐρρίκου ἅμα εἰσῆλθε, πληροφορηθέντος ἐκ τῆς ἀνυπογράφου ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο ὠχρὸν ἐκ τῆς ἀνησυχίας, ἀλλ' ὅταν προσέβλεψε τὴν Ἑλένην, ἀκουσίως τῷ διέφυγεν ἡ κραυγή:

— Τί βλέπω! Θεέ μου!... Εἶσθε λοιπὸν σεῖς!

Καὶ εἰς τὴν κραυγὴν ἐκείνην ἐνυπῆρχε πλειοτέρα ἔκπληξις, ἢ χαρά· δὲν ἠδύνατο ποτὲ νὰ φαντασθῇ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοιαύτης συνεντεύξεως, καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἐδόθη μετὰ τοσαύτης αὐθαδείας. Κατόπιν αἱ νεαρκωμέναι ἐπιθυμίαι του ἐξύπνησαν ἐνώπιον τόσῳ ἀπροσδοκήτου συνεντεύξεως, ἐντὸς τοσοῦτον ἡδονικοῦ καὶ μυστηριώδους ἀναχωρητηρίου.

— Μὲ ἀγαπᾷς; μὲ ἀγαπᾷς; ἐψιθύρισεν, ἰδοὺ τρανοτάτη ἀπόδειξις, καὶ ἐγὼ ἐδίσταζα ἀκόμη.

Ἠνέῳξε τοὺς βραχίονας καὶ ἀπεπειράθη νὰ τὴν συλλάβῃ. Ἡ Ἑλένη τῷ εἶχεν ὑπομειδιάσει κατὰ τὴν ἔλευσίν του, ἤδη ὅμως ἤρχισε νὰ ἀπομακρύνεται ὠχροτάτη. Ἀναμφιβόλως τὸν ἐπερίμενεν· ἐσκέφθη καθ' ἑαυτήν, ὅτι ἤθε-

λεν ἐπὶ τέλους ἐπινοήσει μύθον ὑπὸ τῆς φαντασίας της δημιουργηθέντα.

Ὁ Ἐρρῖκος πάντοτε ἐπίστευεν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συνεντεύξεως, καὶ οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ἡ Ἑλένη ἦτο δυνατὸν νὰ καταφύγῃ εἰς τόσον ἀπονενοημένην ἀπόφασιν. Ἐκείνη ἀμφεταλαντεύετο.

— Ἐρρῖκε, σὲ καθικετεύω... ἄφησέ με... Ἀλλ' αὐτὸς τὴν εἶχεν ἤδη συλλάβει ἐκ τῶν ἄκρων τῶν χειρίδων καὶ τὴν ἔσυρε πλησίον τοῦ βραδέως, ὡς εἰ ἤθελε νὰ καταλάβῃ αὐτὴν ἐξ ἐφόδου δι' ἑνὸς φιλήματος. Ὁ ἔρως, ἰσχυροποιηθεὶς ἐντὸς αὐτοῦ ἐπὶ μῆνας, ἀποκοιμηθεὶς βραδύτερον διὰ τῆς διακοπῆς τῶν σχέσεών των ἐπρόβαλλε καὶ αὖθις μετὰ τοσαύτης ἰσχύος εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἤρχισε νὰ λησμονῇ τὴν Ἑλένην. Ὅλον τὸ αἷμα τῆς καρδίας του ἀνέβη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Καὶ ἐκείνη ἐδοκίμαζε ὁμοίαν ταραχήν, βλέπουσα τὴν τοσαύτην ἔξαψιν τοῦ προσώπου του, τὴν ὁποίαν καὶ αὖθις ἀνεγνώριζε καὶ ἐφρικία ὁλόκληρος.

— Ἄφησέ με, μὲ λυπεῖς... Σοὶ ὀμνύω ὅτι ἀπατᾶσαι.

Τότε καὶ πάλιν ἐκεῖνος ἐφάνη ἀνησυχήσας.

— Δὲν εἶσαι λοιπὸν σύ, ἥτις μοὶ ἔγραψες τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην; ἠρώτησεν.

Ἡ Ἑλένη διστάσασα ἐπί τινα λεπτὰ ἀπεκρίθη:

— Μάλιστα.

Δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ καταστρέψῃ τὴν Ἰουλίαν, ἀφοῦ τὴν εἶχεν ἤδη σώσει. Ἄβυσσος σκοτεινὴ παρίστατο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἔνθα ᾐσθάνετο ὅτι ἐξολισθαίνει. Ὁ Ἐρρῖκος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἤρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὰ δύο δωμάτια, ἐκπληττόμενος ἐκ τοῦ φωτισμοῦ καὶ καλλωπισμοῦ των. Ἐτόλμησε μάλιστα καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ:

— Εἶνε ἰδική σου, ἡ κατοικία αὐτή;

Καὶ ἐπειδὴ ἐκείνη ἐσιώπα.

— Ἡ ἐπιστολή σου πολὺ μὲ ἐτάραξεν... Ἑλένη! μήπως μοῦ κρύπτῃς τίποτε;... Πρὸς θεοῦ, καθησύχασόν με

Ἐκείνη δὲν ἤκουε. Ἐσκέπτετο, ὅτι εἶχε δίκαιον νὰ πιστεύῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συνεντεύξεως· τί ἤθελεν ἐκείνη ἐκεῖ; πρὸς τί νὰ τὸν περιμένῃ; καὶ εὑρίσκετο ἐν ἀμηχανίᾳ μὴ δυναμένη νὰ πλάσσῃ οὐδένα μῦθον· δὲν ἠδύνατο μάλιστα νὰ πείσῃ ἑαυτήν, ἐὰν ἡ ἰδία δὲν εἶχε προετοιμάσει τὴν συνέντευξιν ἐκείνην.

Ἐκεῖνος τὴν ἐπίεζε πλειότερον, τὴν ἠρώτα ἔχων πλησιέσταται τὰ χείλη ἐπὶ τῶν χειλέων της, ὅπως εὐκολώτερον ἀποσπάσῃ ἐξ αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν.

— Μὲ ἐπερίμενες; μὲ ἐπερίμενες; δὲν εἶνε ἀληθές;

Τότε ἐγκαταλειφθεῖσα, ἄτονος καὶ ἐκνευρισμένη, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς καταλαβούσης αὐτὴν ταραχῆς, χαυνότητος καὶ ἡδυπαθείας, ὑπὸ τῶν ὁποίων συνετρίβετο, ἀπεφάσισε νὰ λέγῃ πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνος ἔλεγε, καὶ νὰ θέλῃ πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνος ἤθελε.

— Μάλιστα, σὲ ἐπερίμενα, Ἐρρῖκε.

Τὰ χείλη του προσεκολλήθησαν ἐπὶ μᾶλλον.

— Ἀλλὰ διατὶ ἔγραψες τὴν ἐπιστολήν; καὶ διατὶ σὲ εὑρίσκω ἐδῶ; Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ μάθω ποῦ εὑρισκόμεθα;

— Μὴ μὲ ἐρωτᾷς, μὴ θελήσῃς ποτὲ νὰ μάθῃς· πρέπει ὡ; πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ μοὶ ὁρκισθῇς ὅτι ποτὲ δὲν θὰ μὲ ἐρωτήσῃς. Ὡς βλέπεις θυσιάζομαι πρὸς χάριν σου. Τί ἄλλο ζητεῖς περιπλέον;

— Λοιπὸν μὲ ἀγαπᾷς;

— Μάλιστα, μάλιστα, σὲ ἀγαπῶ.

— Καὶ ἀνήκεις λοιπὸν ἀποκλειστικῶς εἰς ἐμέ, Ἑλένη; Ἀνήκεις εἰς ἐμέ;

— Μάλιστα, μάλιστα.

Μὲ τὰ χείλη προσκεκολλημένα ἐφιλοῦντο. Ἡ Ἑλένη εἶχε λησμονήσει τὰ πάντα, καὶ ὑπέκυπτεν εἰς δύναμιν ἀνωτέραν. Ὅλα αὐτὰ τῇ ἐφαίνοντο φυσικά, καὶ μάλιστα ἀναγκαῖα. Οὐράνιος γαλήνη διεχύθη εἰς τὸ πρόσωπόν της καὶ δὲν ἀνεπόλει κατὰ διάνοιαν, εἰμὴ αἰσθήματα καὶ ἀναμνήσεις νεανικάς.

Εἰς παρομοίαν χειμερινὴν ἡμέραν, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἦτο μικρὰ κόρη, κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν Petites Maries, ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνῃ, ἐντὸς ἑνὸς δωματίου ἄνευ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος πρὸ μεγάλου πυραύνου, πλήρους ἀνθράκων, τὸ ὁποῖον εἶχε ἀναφθῆ ἐπίτηδες διὰ τὸ σιδήρωμα.

Ἑτέραν τινὰ ἡμέραν, ἐνῷ τὰ παράθυρα ἦσαν ἀνοικτά, εἰς κοκοθραύστης, ἀποπλανηθεὶς ἐν τῇ σκοτεινῇ ὁδῷ καὶ ἱπτάμενος, περιεφέρετο ἐν τῷ δωματίῳ. Διατί νὰ τῇ ἔλθῃ ἡ ἀνάμνησις αὐτὴ περὶ τοῦ θανάτου της; διατί νὰ ἀναμνησθῇ τοῦ ἀνιπταμένου ἐκείνου πτηνοῦ; Καὶ ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται μεγίστην μελαγχολίαν, διὰ τὰς παιδιὰς αὐτάς, ὡς καὶ διὰ τὴν μοναδικὴν ἐξουδένωσιν τῆς ὑπάρξεώς της.

— Ἀλλὰ εἶσαι μουσκευμένη, ἐψιθύρισεν ὁ Ἐρρῖκος, πῶς ἀπεφάσισες νὰ ἔλθῃς πεζή;

Ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ἐθώπευε, τῇ ὡμίλει εἰς τὸ οὖς, ὡς ἵνα τὸν ἀκούσῃ εὐκολώτερον. Τὴν περιέβαλλεν ἤδη διὰ διαπύρου θωπείας καὶ δειλίας, αἰσθανόμενος μεγίστην ἀνυπομονησίαν. Ἐμερίμνα ἀδελφικῶς διὰ τὴν ὑγείαν της, καὶ ᾐσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιδαψιλεύῃ πρὸς αὐτὴν ποικίλας περιποιήσεις.

— Οἱ πόδες σου εἶνε βεβρεγμένοι, ἠμπορεῖ νὰ πάθῃς κακόν. Θεέ μου! ἦτο φρόνησις αὐτὴ νὰ τρέχῃς εἰς τοὺς δρόμους μὲ αὐτὰ τὰ ὑποδήματα;

Τὴν ἔθεσε νὰ καθήσῃ ἀπέναντι τοῦ πυρός.

Ἐκείνη ὑπεμειδίᾳ, χωρὶς νὰ ὑπερασπίζεται ἑαυτήν, ἐγκαταλείπουσα αὐτῷ τοὺς πόδας της ὅπως τοὺς θερμάνῃ. Τὰ συρτὰ αὐτῆς ὑποδήματα, εἰσχωρήσαντα ἐντὸς τοῦ βορβόρου, κατὰ τὴν δίοδον τῶν ὑδάτων, εἶχον κατασταθῆ βαρέα, ὡς διάβροχοι σπόγγοι· τῆς τὰ ἀφῄρεσε καὶ τὰ ἔθεσεν ἐπὶ τῶν πλαγίων τῆς ἑστίας, αἱ περικνημίδες αὐτῆς ἦσαν ὑγραὶ ἐπίσης, καλυπτόμεναι ἀπὸ βορβορώδεις κηλῖδας μέχρι τῶν σφυρῶν. Τότε, χωρὶς κἂν αὐτὴ νὰ ἐρυθριάσῃ, διὰ χειρονομίας μεστῆς θλίψεως καὶ πλήρους τρυφερότητος διὰ τὴν ἀσυνεσίαν της, τῆς ἀφῄρεσε τὰς περικνημίδας ἐπαναλαμβάνων:

— Θὰ κρυολογήσῃς· ζεστάσου.

Καὶ ἔθεσε πρὸ τῶν ποδῶν της μικρὸν σκίμποδα.

Οἱ χιονόλευκοι πόδες αὐτῆς, ἀπέναντι τοῦ πυρός, ἐλάμβανον ἐρυθρὰν ἀντανάκλασιν· ᾐσθάνετο ἐλαφρὰν πνιγμονήν. Εἰς τὸ βάθος ὁ θάλαμος μετὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ κλίνης εὑρίσκετο ἐν ἠρεμίᾳ. Τοῦ πολυελαίου τὸ φῶς ἤρχισε νὰ ἐλαττοῦται. Ἓν παραπέτασμα τῆς θυρίδος, ἀποσπασθὲν ἐκ τῆς προσδέσεώς του, ἀπεγύμνωνε κατὰ τὸ ἥμισυ τὴν θύραν. Ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ τὰ κηρία ἐκαίοντο εἰσέτι πολὺ ὑψηλὰ καὶ εἶχον διασκορπίσει ἐν τῷ θαλάμῳ τὴν θερμὴν ὀσμὴν ἑσπερίδος· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἠκούετο ἐκ τῶν ἔξω ὁ θόρυβος βροχῆς ραγδαιοτάτης, ἥτις ἐσχημάτιζεν ὑπόκωφον καὶ συνεχῆ ἦχον ἐν τῇ βαθυτάτῃ τοῦ θαλάμου ἠρεμίᾳ.

— Μάλιστα, ἀλήθεια, κρυόνω, ἐψιθύρισε ριγῶσα, μ' ὅλην τὴν ὑπερβολικὴν θερμότητα.

Οἱ πόδες αὐτῆς ἦσαν σχεδὸν παγωμένοι· τοὺς περιέβαλλεν ἐντὸς τῶν χειρῶν του, αἱ ὁποῖαι, πυρέσσουσαι, τὰς ἐθέρμανον πάραυτα.

— Τοὺς αἰσθάνεσαι; τὴν ἠρώτα, τοὺς αἰσθάνεσαι; ὡς βλέπεις εἶνε τόσον μικροί, ὥστε δύναμαι νὰ τοὺς περιβάλλω διὰ τῶν χειρῶν μου.

Τοὺς περιέσφιγγεν ἐντὸς τῶν πυρεσσόντων δακτύλων του.

Πόσον λεπτοφυεῖς ἦσαν, πόσον ἁπαλοί.

— Ἡσύχασε, τῇ ἐπανελάμβανε, ζεστάσου, ζεστάσου.

Ἀμφότεροι εἶχον ἀπολέσει τὴν συναίσθησιν τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου, καὶ ἐδοκίμαζον ἀόριστον αἴσθημα, ὅτι εὑρίσκονται πρὸ πολλοῦ, εἰς μακρὰν χειμερινὴν νύκτα. Τὰ

κηρία ὁλοὲν ἐτήκοντο καὶ ἐν τῇ ἀπονεναρκωμένῃ ὑγρασίᾳ τοῦ θαλάμου ἐφανταζόντο ὅτι ἤθελον ἀγρυπνήσει ἐπὶ ὥρας, ἐπ' ἀόριστον εἰσέτι χρόνον. Ἀπόλυτος ἠρεμία τοὺς περιεκύκλου, οὐδεὶς θόρυβος ἠκούετο, οὐδεμία φωνὴ ἀνθρώπινος, ἀλλ' ἁπλῶς κατείχοντο ὑπὸ ἐντυπώσεως μαύρης καὶ τρικυμιώδους θαλάσσης.

Ἐνόμιζον ὅτι εὑρίσκοντο μακρὰν τοῦ κόσμου, χιλιάδας λεύγας μακρὰν τῆς ξηρᾶς καὶ ἡ ἐπιλησμοσύνη των αὐτή, εἰς ὅ,τι ἀπέβλεπε τοὺς κοινωνικοὺς αὐτῶν δεσμοὺς καὶ τὰ περὶ αὐτοὺς πρόσωπα καὶ ἀντικείμενα, ἦτο τοσοῦτον ἀπόλυτος, ὥστε ἐπίστευον, ὅτι εἶχον γεννηθῆ ὡς αὐτομάτως καὶ ὅτι ὤφειλον νὰ ἀποθάνωσιν ἐκεῖ αἴφνης, ὅταν ἤθελον καταλάβει αὐτοὺς ἐνηγκαλισμένους.

Οἱ λόγοι δὲν ἦσαν δι' αὐτοὺς ἐκφραστικοί, δὲν ἀνταπεκρίνοντο διόλου εἰς τὰ αἰσθήματά των, ἴσως νὰ ἐγνωρίζοντο καὶ ἄλλοτε, ἀλλ' ἡ ἀρχαία αὐτὴ γνωριμία δὲν ἐφαίνετο ἐνδιαφέρουσα αὐτούς. Ἡ παροῦσα μόνον κατάστασις τοὺς ἐνδιέφερε, καὶ ὡς εἰ ἔζων πρὸ χρόνων ἐν τῇ καταστάσει ἐκείνῃ, δὲν ὡμίλουν περὶ τοῦ ἐρωτικοῦ πάθους των, ἀφοῦ πλέον εἶχον συνειθίσει ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ὡς εἰ συνέζησαν δεκαετῆ συζυγικὸν βίον.

— Ἐζεστάθης ;

— Μάλιστα, εὐχαριστῶ.

Ἐνδόμυχος στενοχωρία τὴν ἠνάγκασε νὰ κλίνῃ καὶ ἐψιθύρισε :

— Τὰ ὑποδήματά μου δὲν θὰ στεγνώσουν ποτέ.

Τὴν καθησύχασεν. Ἔλαβε τὰς συρτὰς ἐμβάδας της καὶ τὰς ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τῶν πυροστατῶν, λέγων διὰ φωνῆς ταπεινοτάτης :

— Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον σὲ βεβαιῶ, ὅτι θὰ στεγνώσουν γρήγορα.

Μετεστράφη καὶ περιέβαλεν αὐτὴν ἐκ τῆς ὀσφύος. Ἡ ἀνθρακιὰ ἡ πληροῦσα τὴν ἑστίαν, ἐθέρμαινεν ἀμφοτέρους. Ἐν τῇ καταστάσει ἐκείνῃ μόνη ἡ ἀνάμνησις τῆς νεότητός της διετηρεῖτο εἰσέτι ἀκμαία· ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου δωματίου, τοσοῦτον θερμοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ μέγα πύραυνον μετά τινος σιδήρου εὑρίσκετο διαρκῶς. Ἀνεμιμνήσκετο πρὸς τούτοις ὅτι καὶ ἄλλοτέ ποτε, ἐν παρομοίᾳ στιγμῇ εἶχε δοκιμάσει τοιαύτην ταπείνωσιν, ἀλλὰ ἡ μεμακρυσμένη ἐκείνη περίπτωσις δὲν ἦτο διόλου γλυκυτέρα τῶν φιλημάτων τοῦ Ἐρρίκου, τὰ ὁποῖα τῆς παρεῖχον τὴν ἐντύπωσιν βραδέως θανάτου ἡδονικοῦ.,.

Ε'.

Ἡ Ἰωάννα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς θύρας, παρέμενε βαθέως τεθλιμένη, ὡς ἐκ τῆς ἀποτόμου ἀναχωρήσεως τῆς μητρός της. Ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν ὅπως ἴδῃ. Τὸ δωμάτιον ἦτο ἔρημον καὶ σιωπηλόν, ἂν καὶ ἠκούετο εἰσέτι ἡ ἀπήχησις τοῦ θορύβου καὶ ὁ δοῦπος τῶν ἐσπευσμένως ἀπομακρυνομένων βημάτων, ὁ θροῦς τῆς ἐσθῆτος καὶ ἡ ἀπήχησις τοῦ ἐδάφους, ὡς ἐκ τῆς ὁρμητικῆς κατακλείσεως τῆς θύρας· ὕστερον ὅμως δὲν ἤκουεν οὐδέν, ἦτο μόνη.

Μόνη, ἐντελῶς μόνη. Ἐπὶ τῆς κλίνης ὁ χιτὼν τῆς μητρός της ἦτο ἐρριμμένος ἀτάκτως· ὁ κοιτωνίτης δὲ καὶ μία χειρὶς ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου ἐσχημάτιζον παράδοξον καὶ θλιβερὰν στάσιν προσώπου θρηνοῦντος καὶ οἱονεὶ ἠφανισμένου ἐξ ἀπαρηγορήτου λύπης. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνεστραμμένων σινδονῶν, ἓν στηθόπανον μαῦρον ἐσχημάτιζεν ἐπὶ τοῦ πατώματος πένθιμον κηλῖδα. Ἐν τῇ ἀταξίᾳ τῶν καθισμάτων, τοῦ λυχνοστάτου μεταφερθέντος πρὸ ἐρμαρίου, καλυπτομένου διὰ κατόπτρου, αὐτὴ εὑρίσκετο ἐντελῶς μόνη. Ἠσθάνετο λοιπὸν τὰ δάκρυά της νὰ τὴν πνίγουν καὶ ὁσάκις ἤθελε στρέψει τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ χιτῶνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ μήτηρ αὐτῆς δὲν ὑπῆρχε πλέον καὶ τὸν ἔβλεπε τεταμένον μὲ ἰσχνότητα θανάτου, ἤνωσε τὰς μικράς της χεῖρας καὶ ἐν μεγίστῃ ἀπελπισίᾳ, ἐφώνησε καὶ πάλιν διὰ τελευταίαν φοράν :

— Μαμά μου !

Ἀλλὰ μόνον τὰ κυανᾶ ἐκ βελούδου παραπετάσματα, καθίστων ἀμαυροτέραν τὴν λάμψιν τοῦ δωματίου. Ἦτο γεγονός, ἦτο ἐντελῶς μόνη. Βραχὺς χρόνος ἐμεσολάβησε καὶ τὸ ὡρολόγιον ἐσήμανε τρίς. Τὸ φῶς ἡμέρας σκυθρωπῆς καὶ ἀμαυρᾶς εἰσεχώρει διὰ τῶν παραθύρων, ἐνῷ νέφη μελανά, διερχόμενα διὰ τοῦ οὐρανίου θόλου, καθίστων ἀμαυροτέραν τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου.

Διὰ τῶν ὑέλων τῶν παραθύρων, κεκαλυμμένων διὰ ἐλαφρᾶς ἄχνης, διεκρίνοντο οἱ Παρίσιοι συγκεχυμένοι καὶ σκοτεινοί, σχεδὸν ἐξαφανιζόμενοι ἐντὸς τῶν ὑδατωδῶν ἀτμῶν, μετὰ τῶν μεμακρυσμένων προαστείων, τὰ ὁποῖα ἐχάνοντο ἐντὸς τῶν πυκνοτάτων ἀτμῶν. Ἡ πόλις σήμερον δὲν ἦτο διόλου κατάλληλος, ὅπως κρατήσῃ συντροφίαν τοῦ κορασίου, ὅπως κατὰ τὰ φωτεινὰ ἐκεῖνα ἀπογεύματα, καθ' ἃ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἤγγιζε τὰ τμήματα διὰ τῆς χειρός, ἐὰν ἀπεφάσιζε νὰ κλίνῃ ἀκόμη ὀλίγον.

Τί ἐπήγαινε νὰ κάμῃ ; Καὶ οἱ μικροὶ αὐτῆς βραχίονες ἐν ἀπελπισίᾳ περιεσφίγγοντο περὶ τὸ στῆθος· ἡ ἐγκατάλειψίς της τῇ ἐφαίνετο μαύρη καὶ ἀπεριόριστος προερχομένη ἐκ μοχθηρᾶς ἀδικίας, ἥτις τὴν καθίστα ἔξαλλον· δὲν εἶχεν ἄλλοτέ ποτε δοκιμάσει παρομοίαν ὀδύνην. Ἐσκέπτετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἀπωλέσῃ πρᾶγμα, ὅπερ δὲν θὰ ἀπέκτα ποτέ.

Κατόπιν παρετήρησε πλησίον της τὴν πλαγγόνα αὐτῆς ἐπί τινος καθίσματος καὶ ἔχουσαν τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὸ μαγειρεῖον, τὰς δὲ κνήμας ἀπῃωρημένας πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐπίστευεν ὅτι ἦτο πραγματικόν τι ἀντικείμενον· δὲν ἦτο ὅμως ἡ μηχανικὴ πλαγγών της, ἦτο πολὺ μεγαλειτέρα αὐτῆς, μὲ κεφαλὴν ἐκ χαρτονίου, μὲ μαλλία σγουρά, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐκ σμάλτου, τῆς ὁποίας τὸ σταθερὸν καὶ ἀπλανὲς βλέμμα πολλάκις εἶχε διεγείρει τὸν φόβον ἀπὸ δύο ἤδη ἐτῶν, κατὰ τὰ ὁποῖα τὴν ἐνέδυε καὶ κατόπιν τὴν ἀπεγύμνου. Ἡ κεφαλή της εἶχεν ἐκδαρεῖ πρὸς τὸ μέρος τοῦ πώγωνος καὶ τῆς παρειᾶς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ πλαγγών της ἦτο μὲ μόνον τὸ ὑποκάμισον, καὶ τοὺς βραχίονας γεγυμνωμένους, τῶν ὁποίων, ὁ εἷς αἰωρεῖτο εἰς τὸν ἀέρα, ὁ δὲ ἕτερος ἐκρέματο πρὸς τὰ κάτω. Τότε ἡ Ἰωάννα βλέπουσα ὅτι εἶχε σύντροφον, ἠσθάνθη πρὸς στιγμὴν ἀνακούφισιν. Τὴν ἔσφιγξε δυνατά, ἐνῷ ἡ κεφαλή της ἐταλαντεύετο πρὸς τὰ ὀπίσω, ὡς ἐκ τοῦ τεθραυσμένου τραχήλου της, καὶ τῇ ὡμίλει· αὐτὴ ἦτο πολὺ φρόνιμος, εἶχε πολὺ ἀγαθὴν καρδίαν, οὐδέποτε ἐξήρχετο, οὔτε ἐγκατέλιπεν αὐτὴν μόνην· ἦτο ὁ θησαυρός της, ἡ μικρά της ἀγάπη, ἡ προσφιλὴς μικρά της καρδία· φρίσσουσα ἐξ ὁλοκλήρου ἐγένετο κυρία τῶν δακρύων της, καὶ τὴν ἐκάλυπτε διὰ φιλημάτων.

Ἡ παραφορὰ αὕτη τῶν θωπειῶν, κἄπως τὴν ἱκανοποίησεν· ἡ πλαγγὼν ἐπανέπεσεν ἐπὶ τοῦ βραχίονός της ὡς σῶμα ἀδρανές. Ἀνηγέρθη καὶ παρετήρει πρὸς τὰ ἔξω, ἔχουσα ἐστηριγμένον τὸ μέτωπον ἐπὶ τῶν ὑέλων τῶν παραθύρων· ἡ βροχὴ εἶχε καταπαύσει, τὰ νέφη τῆς τελευταίας καταιγίδος, φερόμενα ὑπὸ τῆς πνοῆς ἰσχυροτάτου ἀνέμου, διέτρεχον ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος πρὸς τὰ ὑψώματα τοῦ πατρὸς Λαχήσου, τὰ ὁποῖα ἐκάλυπτον νεφελώδη τμήματα φαιά· καὶ οἱ Παρίσιοι ὑπεράνω τῆς θυέλλης, φωτιζόμενοι ὑπὸ ὁμοιομόρφου λάμψεως, ἀνελάμβανον μεγαλεῖον μονότονον καὶ σκυθρωπὸν καὶ ἐφαίνοντο ἔρημοι, παρόμοιοι πρὸς φανταστικὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν βλέπει τις ἐξ ἀνανακλάσεως.

Βεβαίως δὲν ἦτο διόλου ὡραῖοι καὶ ἀορίστως ἐσκέπτετο περὶ τῶν ὄντων τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀγαπήσει. Ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον ὁ ἀρχαιότερος ἐκ τῶν φίλων της ἐν Μασσαλίᾳ, ἦτο παχύς τις κόκκινος γάτος, παραπολὺ

βαρύς, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρε καὶ περιέσφιγξεν ἐντὸς τῶν μικρῶν χειρῶν της μεταφέρουσα αὐτὸν ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο κάθισμα, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἐξοργίζεται. Ἐπὶ τέλους εἶχε χαθῆ, καὶ αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη ἀδικία, τὴν ὁποίαν ἐνεθυμεῖτο. Ἀκολούθως εἶχεν ἀποκτήσει ἓν στουθίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκπνεύσει καὶ τὴν πρωΐαν τὸ εὗρε νεκρὸν ἐντὸς τοῦ κλωβίου, τοῦτο ὑπῆρξε τὸ δεύτερον, χωρὶς βεβαίως νὰ ὑπολογιζῆ καὶ τὰ παιγνίδια, τὰ ὁποῖα εἶχε καταθραύσει· αὐτὰ ἦσαν μικροῦ λόγου ἄξια, καὶ ἀπηξίου νὰ κάμῃ περὶ αὐτῶν λόγον, διότι δὲν ἦτο καὶ τόσον εὐήθης. Πρὸ πάντων ὅμως μικρὰ πλαγγῶν, οὐχὶ μεγαλειτέρα τῆς χειρός της, τὴν ἔκαμε νὰ αἰσθανθῆ ἀληθῆ ἀπελπισίαν, ὅταν εἶδε θραυσθεῖσαν τὴν κεφαλήν της. Τὴν ἠγάπα τοσοῦτον, ὥστε θανοῦσαν τὴν ἔθεσεν ἐντὸς μικροῦ φερέτρου, καὶ τὴν ἔθαψεν εἰς γωνίαν τινὰ τῆς αὐλῆς. Βραδύτερον ὅμως, καταληφθεῖσα ὑπὸ περιεργείας, ὅπως τὴν ἐπανίδῃ, τὴν ἐξέθαψε, τόσον ὅμως ἐταράχθη ὥστε ἔπεσε κλινήρης, ἰδοῦσα αὐτὴν τόσον μαύρην καὶ ἄσχημον. Πάντοτε κατὰ πρῶτον ἐκ τῶν ἄλλων ἐγένετο ἡ ἀρχή, ὅπως παύωσι νὰ τὴν ἀγαπῶσι, νὰ τὴν ἐγκαταλείπουν καὶ νὰ ἀναχωροῦν καὶ ἦτο μόνον ἰδικόν των σφάλμα. Διατί νὰ γίνεται τοῦτο ἐνῷ αὐτὴ ἔμενεν ἀμετάβλητος; καὶ ὁπόταν ἠγάπα τοὺς ἄλλους, ἐφαντάζετο ὅτι ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀγαπᾷ διὰ παντός, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐννοήσῃ τί ἤθελε νὰ εἴπῃ ἐγκαταλείψας. Τῇ ἐφαίνετο τοῦτο παράδοξον καὶ τερατῶδες καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ χωρέσῃ ἐντὸς τῆς μικρᾶς κεφαλῆς της, χωρὶς νὰ τὴν συντρίψῃ ἐκ λύπης. Φρικίασις ἤρχισε νὰ τὴν καταλαμβάνῃ καὶ ἰδέαι συγκεχυμέναι μετὰ βραδύτητος μορφούμεναι ἐτάραττον τὴν κεφαλήν της. Ἐπὶ τέλους ἠδύναντο οἱ πάντες νὰ τὴν ἐγκαταλείψωσι μίαν ἡμέραν, ἀποσυρόμενος ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, χωρὶς πλέον νὰ τὴν βλέπῃ, οὔτε νὰ τὴν ἀγαπᾷ. Καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν Παρισίων, ἄπειρος καὶ μελαγχολική, παρέμενε ψυχρὰ ἐνώπιον τοιούτων σκέψεων, τὰς ὁποίας ἡ δωδεκαετὴς αὐτῆς πεῖρα ἀνεκάλυπτε περὶ παντὸς ἀφορῶντος τὴν ματαιότητα τῆς ἀνθρωπίνου ὑπάρξεως.

Ἐντοσούτῳ ἡ ἀναπνοή της ἡμαύρου εἰσέτι τὴν ὕελον καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀφῆρει διὰ τῆς χειρὸς τὴν ἄχνην, ἥτις τὴν ἠμπόδιζε νὰ βλέπῃ· τὰ μνημεῖα μακράν, λουσθέντα ὑπὸ τῆς βροχῆς, διετήρουν τὴν στιλπνότητα καθρέπτου μελανίζοντος, οἱ στοῖχοι τῶν οἰκιῶν, καθαρῶν καὶ εὐκρινῶν, μετὰ τῶν ὠχρῶν αὐτῶν προσόψεων καὶ τῶν στεγῶν αὐτῶν, ὡμοίαζον πρὸς τεμάχια λευκῶν πανίων, τεθειμένων ὅπως στεγνώσουν, ἡ ἡμέρα ἦτο καθαρά, ἡ προέκτασις τοῦ νέφους, τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτεν εἰσέτι τὴν πόλιν, ἀπὸ ἀτμούς, διεπεᾶτο ὑπὸ τῆς γαλακτώδους ἀκτινοβολίας τοῦ ἡλίου καὶ ἐφαίνετο λάμψις ἀμυδρά, ὑπεράνω τῶν τμημάτων· γωνίαι τινὲς τοῦ οὐρανοῦ ἤρχισαν νὰ διαρρυγνύωσι τὸ κυανοῦν αὐτῶν χρῶμα· ἡ Ἰωάννα ἔβλεπε πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Τροκαδέρου· ἡ ζωὴ τῶν ὁδῶν ἤρχισε νὰ ζωογονῆται μετὰ τὴν βιαίαν βροχήν, ἥτις ραγδαιοτάτη ἔπιπτε κατὰ διαλείμματα· αἱ ἅμαξαι ἐπανελάμβανον τοὺς βραδεῖς κλονισμούς των, ἐνῷ τὰ λεωφορεῖα, ἐν τῇ σιγῇ τῶν δημοσίων ὁδῶν, ἐρήμων εἰσέτι, διήρχοντο, διπλασιάζοντα τὸν κρότον αὐτῶν· τὰ ἀλεξιβρόχια ἐκλείσθησαν, οἱ διαβάται, ἐστεγασμένοι ὑπὸ τὰ δένδρα, διεκινδύνευον ἐκ τοῦ ἑνὸς λιθοστρώτου εἰς τὸ ἄλλο, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ροῆς τοῦ βορβόρου, ὅστις ἔρρεε δίκην ρυακίων. Τὸ ἐνδιαφέρον ὅμως αὐτῆς ἐφαίνετο πρὸ πάντων διά τινα κυρίαν, μετὰ μίκρας κόρης, ὡραιότατα ἐνδεδυμένης, τὰς ὁποίας ἔβλεπεν ἱσταμένας ὀρθίας ὑπὸ τὴν στέγασιν καταστήματος παιγνιδίων πλησίον τῆς γεφύρας. Ἀναμφιβόλως θὰ εἶχον καταφύγει ἐκεῖ, καταληφθεῖσαι ὑπὸ τῆς βροχῆς· ἡ μικρὰ ἐφαίνετο νὰ κατασκοπεύῃ τὸ ἐργαστήριον καὶ ἐβασάνιζε τὴν κυρίαν, ὅπως τῇ ἀγοράσῃ ἕνα τροχὸν καὶ κατόπιν ἀνεχώρησαν. Τὸ κοράσιον ὅμως ἐφαίνετο γελαστὸν καὶ ἐλεύθερον· ἐκύλιε δὲ τὸν τροχὸν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου· τότε ἡ Ἰωάννα ἐγένετο καὶ πάλιν σκυθρωπή, ἡ πλαγγών της τῇ ἐφαίνετο φρικώδης· ἐπεθύμει μᾶλλον νὰ εἶχεν ἕνα τροχὸν καὶ νὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ κάτω, ὅπως τρέχῃ, ἐνῷ ἡ μήτηρ αὐτῆς νὰ τὴν ἀκολουθῇ κατόπιν της μὲ μικρὰ βήματα, παρατηροῦσα αὐτῇ νὰ μὴ ἀπομακρύνεται πολύ· εἰς τὴν στιγμὴν τὸ πᾶν ἡμαυροῦτο καὶ ἦτο ἠναγκασμένη νὰ καθαρίζῃ τὴν ὕελον. Τῇ εἶχε ρητῶς ἀπηγορευμένον νὰ μὴ ἀνοίγῃ τὸ παράθυρον, ἀλλ' αὕτη ἤδη ἠσθάνετο πραγματικὴν ἐπανάστασιν. Θὰ ἠδύνατο τοὐλάχιστον νὰ βλέπῃ καλλίτερα πρὸς τὰ ἔξω, ἄλλως τε, διατί νὰ μὴ τὴν φέρῃ μαζῇ της; Ἠνέῳξε λοιπὸν τὸ παράθυρον καὶ ἐστηρίχθη ἐπ' αὐτοῦ, ὡς ἐσυνείθιζε νὰ πράττῃ ἡ μήτηρ της, ὁσάκις εὑρίσκετο ἐκεῖ.

Ὁ ἀὴρ ἦτο γλυκὺς καὶ ὑγρός, τὴν εὐηρέστει δὲ τοῦτο λίαν. Σκιά τις μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπεκταθεῖσα ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος τὴν ἠνάγκασε νὰ ἀνυψώσῃ τὴν κεφαλήν· ἐνόμισεν ὅτι ὑπεράνω αὐτῆς πτηνὸν γιγαντῶδες εἶχεν ἐκτείνει τὰς πτέρυγας του· ἐν πρώτοις δὲν ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ τι· ὁ οὐρανὸς διετηρεῖτο καθαρός· μία μόνον σκοτεινὴ κηλὶς ἐπεφάνη πρὸς τὸ μέρος γωνίας τινὸς τῆς ὀροφῆς, ἐπεξετάθη, καὶ μετ' ὀλίγον ἐκάλυψε τὸν οὐρανὸν ὁλόκληρον. Ἦτο νέα θύελλα διεγερθεῖσα ὑπὸ ἰσχυροῦ δυτικοῦ ἀνέμου· ἡ ἡμέρα εἶχε κλίνει πολὺ ταχέως, καὶ ἡ πόλις διετηρεῖτο ἀμαυρὰ ἐντὸς τῆς μολυβδοχρόου λάμψεως, ἥτις προσέδιδεν εἰς τὰς προσόψεις τῶν οἰκιῶν τὴν χροιὰν ὀξυδωμένου χαλκοῦ. Μετ' ὀλίγον ἡ βροχὴ ἐπανελήφθη. Ἡ Ἰωάννα, ἐκπλαγεῖσα ἐκ τῆς βοῆς, ἀπεσύρθη πρὸς τὰ ἐντός· ἐνόμισεν ὅτι τεῖχος ἀμαυρὸν εἶχε τεθῆ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἀλλ' ἐλάτρευε τὴν βροχὴν καὶ ἐπανῆλθεν αὖθις στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ παραθύρου, καὶ ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας ὅπως ἀρεστότερον αἰσθάνεται νὰ προσπίπτουν ἐπὶ τῶν χειρῶν της αἱ χονδραὶ καὶ ψυχραὶ σταγόνες. Ἐτέρπετο σπουδαίως νὰ διαβρέχωνται αἱ ἀκροχειρίδες της· ἡ πλαγγὼν αὐτῆς ὑπεβάλλετο εἰς τὸν αὐτὸν ραντισμὸν τοῦ ὕδατος, διαβρεχομένη τὴν κεφαλήν, διότι πρὸ μικροῦ εἶχε τοποθετήσει αὐτὴν περιβαδὴν ἐπὶ τοῦ παραθύρου, μὲ τὴν ράχιν ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ ὅταν ἔβλεπε τὰς σταγόνας νὰ τὴν περιβρέχουν, ἐφαντάζετο ὅτι προσεγίνετο εἰς αὐτὴν μεγάλη ὠφέλεια· ἡ πλαγγὼν αὐτῆς, ἄκαμπτος μὲ τὸ διαρκὲς μειδίαμά της, ὅπερ καθίστα ὁρατοὺς τοὺς μικροὺς καὶ λευκοὺς ὀδόντας της, εἶχε τὸν ἕτερον αὐτῆς ὦμον διαβεβρεγμένον, ἐνῷ ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου ἀνύψου τὸ ὑποκάμισόν της· τὸ δὲ σῶμά της κενὸν ἀπὸ ἄχυρον ἐρρίγει.

— Διατὶ νὰ μὴ τὴν φέρῃ μαζῇ της ἡ μήτηρ της;

Ἡ Ἰωάννα ἐν τοιαύτῃ στάσει προσβαλλομένη ἐκ τοῦ ὕδατος κατεῖχετο ὑπὸ ζωηροτάτης ἐπιθυμίας νὰ εὑρίσκετο ἔξω· ἐφαντάζετο πόσον θὰ ἦτο ὡραία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐπανέβλεπεν ὄπισθεν τοῦ πέπλου τῆς βροχῆς τὴν μικρὰν κόρην κυλίουσαν τὸν τροχόν της ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου· μήπως δὲν ἠδύνατό τις ὀρθῶς νὰ εἴπῃ ὅτι εἶχεν ἐξέλθει μετὰ τῆς μητρός της, ἀφοῦ μάλιστα ἐφαίνοντο ἀμφότεραι εὐχαριστημέναι; ἔπρεπε νὰ τὸ παραδεχθῇ, διατὶ νὰ ἀποποιηθῇ; Μετὰ ταῦτα, ἡ σκέψις της ἀνέτρεξε καὶ αὖθις ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ αὐτῆς γάτου, ὅστις τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει, καὶ ἐπὶ τοῦ μικροῦ αὐτῆς πτηνοῦ, τὸ ὁποῖον ἐξηνάγκαζε νὰ φάγῃ, ἐνῷ ἤδη ἦτο ἀποθαμμένον· καὶ ἐκείνη προσεποιεῖτο ὅτι τὸ ἠγνόει, καὶ αἱ ἀναμνήσεις αὗται ἐπανήρχοντο ἀκαταπαύστως εἰς τὴν φαντασίαν της ὑποστηρίζουσαι τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν τὴν ἠγάπων θερμῶς. Ὦ! ἠδύνατο νὰ ἑτοιμασθῇ ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων. Τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ὑπῆρχεν ἡ καλὴ διάθεσις ἐκ μέρους τῆς μητρός της ἐνεδύετο ταχύτατα.

[Ἕπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, *ἰατροῦ*.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

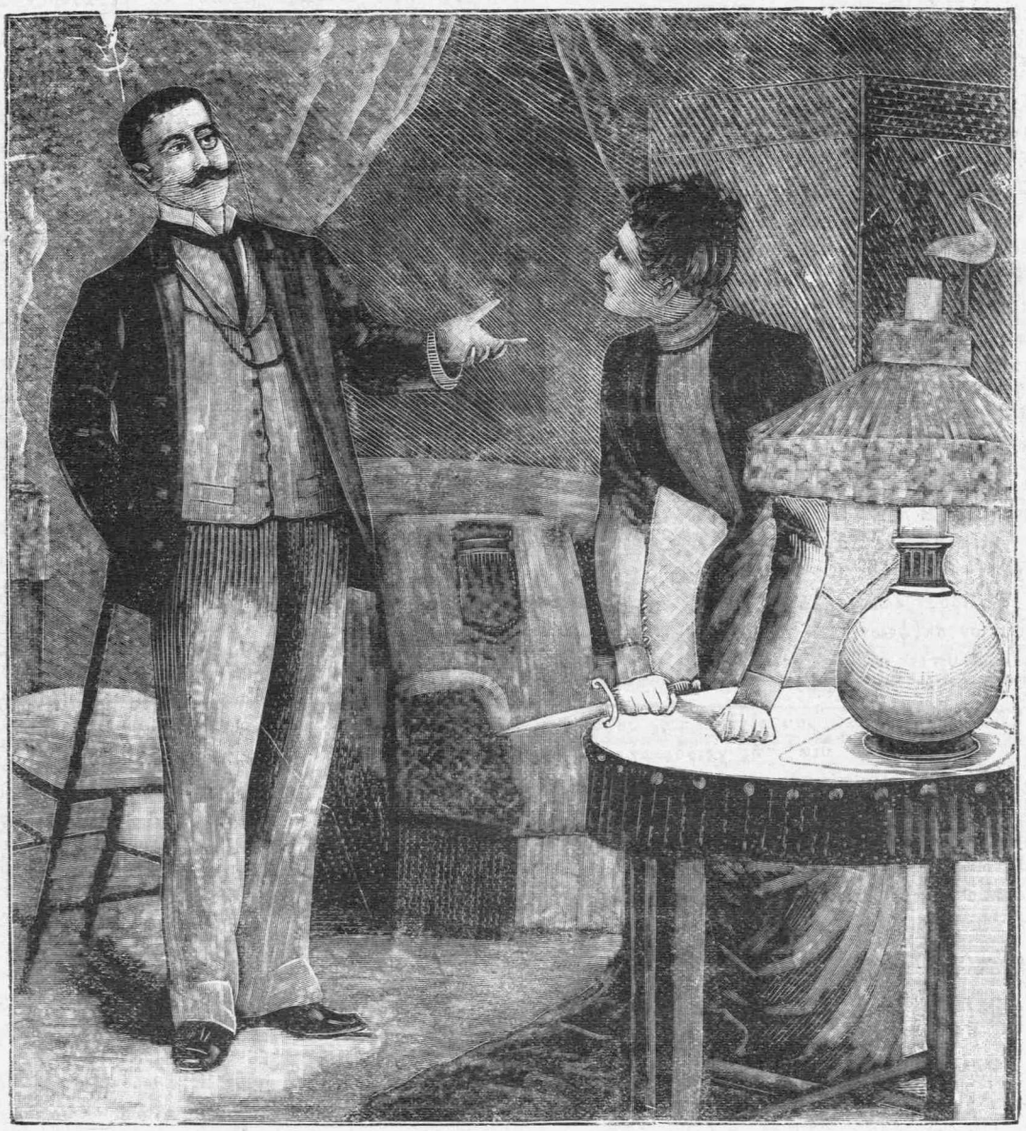

Ἐσκέφθητε εἰς ὅλα ; τῇ εἶπε μετὰ πικρίας. (σελ *617*).

— Ἄ ! διάβολε !

— Ἀνετράφη ἀπὸ τὴ μάμμη της.

— Ἐκείνη ποῦ ντύνεται πάντα σὰν καλόγρηα ;

— Ἀπάνω κάτω.

— Δὲν ἔχει τὸ μέγαρό της στὸν δρόμο Φραγκίσκου Α΄ ;

— Ἀκριβῶς.

— Κατάλαβα... Ἡ μοδίστρες δὲν ἔχουν νὰ διηγοῦνται μεγάλα κέρδη ἀπ' αὐτή.

— Καὶ ὅμως, τὰ χρήματα δὲν τῆς λείπουν !

— Δίνει πολλὰ στὴν ἐνορία.

— Καὶ ἡ δεσποινίς ;

— Οἱ ὑπηρέται τὴν λέγουν μάλαμμα.

— Τί ἡλικίας εἶνε ;

— Δὲν ἔφθασε ἀκόμη τὰ εἴκοσι. Τέτοιαις περιουσίαις, ξέρετε, δὲν ἀφίνουν τὴν κόρη πολὺ νὰ μεγαλώνῃ.

— Καὶ ὁ σύζυγος ;

— Λέγεται, Βωνοάζ.

— Τίποτε δὲν μοῦ λέγει αὐτὸ τὸ ὄνομα.

— Γείτονάς των 'ς τὴν ἐξοχή, 'ς τὸ Βερρύ... Ἡ μικρά, ὡς φαίνεται, παντρεύεται ἀπὸ ἔρωτα

— Ἄ ! τ' ὄντις ! τὸ 'πιτύχατε, εἶπε μία θυρωρός... τὴν εἶδα νὰ καταβαίνῃ ἀπ' τ' ἁμάξι, τὴν νύφη...

— Λοιπόν ;

— Ὄψι πεθαμμένου... ἕνα μουτράκι ὁλοκίτρινο.

— Ἡ συγκίνησι, τί λέτε !

— Ὁ γαμβρός εἶν' ὡραῖος !

— Ὡραῖο τὸν εὑρίσκετε ;

— Μὰ τὴν πίστι μου ! ναί... δὲν ὑπάρχουν πολλοὶ ὡς αὐτόν...

— Ἐφεγγεβολοῦσε.

— Εἶχε τὸν λόγο του... Θὰ ἔχῃ νὰ πληρώνῃ φίλαις μὲ τὰ εἰσοδήματα τῆς γυναικός του... ἂν θέλῃ.

Ἀγυιόπαιδες, συνηθροισμένοι παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς ἐκκλησίας, ἔκαμνον καὶ αὐτοὶ τὰς σκέψεις των.

Ἐντός, παρευρίσκετο τὸ ἄνθος τῆς παρισινῆς ἀριστοκρατίας, ἀλλ' ὁ γάμος αὐτὸς πολλὰς ἐγέννα πλάνας. Ἡ δεσποινὶς Σαρναίου ἦτο θαυμαστή, περίβλεπτος καὶ κατέκρινον τὴν ἐκλογὴν τῆς δουκίσσης.

Δὲν ἀμφέβαλλον ὅτι ἐκείνη τὸν ἐπέβαλεν εἰς τὴν ἐγγονήν της, ἧς τὸ μειλίχιον ἦτο ἐπίσης γνωστόν, ὅσον τὸ δεσποτικὸν τοῦ χαρακτῆρος τῆς Ἰταλίδος.

— Μικρὰ εὐγένεια ὁ Βωνοὰζ αὐτός, ἔλεγον.

— Περιουσίαν ;...

— Πλέον ἢ μετρίαν !...

— Φήμη περὶ αὐτοῦ διέτρεχεν, ὅτι δὲν θ' ἀντεῖχε καὶ πολύ ! παίκτης, σπάταλος....

— Συνῆπτε στοιχήματα ὑπέρογκα εἰς τὰς ἱποδρομίας.

— Καὶ πάντοτε ἀπετύγχανεν.

— Ἰδοὺ τώρα ἀναζωογονούμενος. !

— Στερεῶς !

— Περιουσίαν ὑπερμεγέθη ἡ δούκισσα ! Ἡ μικρὰ θὰ καταστῇ βαθύπλουτος..

— Σᾶς πιστεύω, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ ὅτι ἀπὸ τοῦδε εἶνε τοιαύτη.

— Παρετηρήσατε τὸ δύσθυμον τοῦ ὕφους της ;

— Ποσῶς.

— Προσέξατε εἰς τὴν ἔξοδον... Ἀγνοῶ τὸ αἴτιον, ἀλλὰ φαντάζομαι, ὅτι κάτι ὑποκρύπτεται.

— Ἰδέαι !

— Θὰ ὑπάγετε τώρα εἰς τῆς δουκίσσης ;

— Διὰ μίαν στιγμήν... Εἰσέρχομαι καὶ ἐξέρχομαι.

— Καὶ οἱ νεόνυμφοι ;

— Ἀπέρχονται κατόπιν διὰ τὸν πύργον τοῦ Βοασσύ.

— Θαυμασία ἔπαυλις !

Ἄνθρωπός τις, ὅστις οὐδὲν κατηγόρει καὶ ἔκρινε τὰ πάντα ἐπὶ τὸ αἰσιοδοξότερον, ἦτο βραχύσωμος ἀνθρωπίσκος, ἐπιμελῶς ἐξυρισμένος,συνεσφιγμένος ἐν τῇ καινουργεῖ του περιβολῇ, ὑπὸ εὐρὺν ἐπενδύτην,καὶ φέρων λευκὸν λαιμοδέτην.

Ἵστατο μετριοπαθῶς ἔν τινι γωνίᾳ, χωρὶς νὰ ἀναμιγνύηται πρὸς τοὺς δούκας, βαρώνους καὶ λοιποὺς τιτλοφόρους τῆς εὐγενοῦς ὁμηγύρεως.

Ἀλλ' ἵπτατο εἰς σφαίρας παραδεισίους.

Ἡ ἐσωτερική του χαρὰ ἐξερρήγνυτο δίκην βόμβας ἐπὶ τῆς ζωηρῶς χρωματισμένης μορφῆς του.

Ὁ γάμος αὐτὸς ἦτο ἡ ὡραιοτέρα ἡμέρα τῆς ζωῆς του.

Ἐπέτυχεν ὅ,τι ἀπὸ διετίας ἐπεδίωκεν. Οὐδεὶς πλέον φόβος δι' αὐτόν, ἡ ὑπόθεσις εὑρίσκετο ἐν τῷ σάκκῳ. Ὁ συμβολαιογράφος ἐνέγραψε τὰ ὀνόματα, ὁ ἱερεὺς ηὐλόγει τὸν γάμον.

Οὐδὲν ἄλλο ἀπέμενεν, εἰμὴ ἡ παραλαβὴ τοῦ ἡμίσεός του ἑκατομμυρίου.

Ἦτο ἀκόρεστος ὁ μικρόσωμος ταγματάρχης. Πλειότερόν τι ἔτι ἐρρέμβαζεν.

Εἶχεν ἀνάγκην τοῦ ἑκατομμυρίου ὁλοκλήρου καί, ἐνῷ πολυτελῶς ἐξετελοῦντο οἱ ψαλμοὶ καὶ ἀνεκρούετο τὸ ὄργανον, ἐξύφαινεν ἐν τῇ σκιᾷ, ἐν ᾗ εἶχεν ἀποσυρθῇ, τὰ ἀπειλητικά του κατὰ τῶν δύο ἐγκαταλελειμμένων σχέδια, ἃς τόσον σκληρῶς εἶχε μεταχειρισθῇ ἡ ἀπηνὴς δούκισσα. Ὁ ἀξιότιμος Καμπεὺρόλ, ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτόν, μελετῶν διὰ τοῦ βλέμματος τὴν δούκισσαν, ὅτι ἐκείνης ζώσης, θὰ ἦτο πολύ, τὸ νὰ κατεχρᾶτο τῆς ἐμπιστοσύνης της, ἵνα ἐγίνετο κύριος τῶν διακοσίων χιλιάδων· ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔθετε χεῖρα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ· ἀλλ' ὅτι ἡ δούκισσα, ἰσχυρὰ τὴν κράσιν, ὡς ἦτο ἐν τῇ ξηρότητί της, ἔμελλε νὰ ἐπέζῃ ὅλων ὅτιἦτο ἐπομένως ἀνάγκη νὰ ἐπενόει μέσον τι.

Καὶ ἐρρέμβαζεν εἰς τοῦτο γαλήνιος, ἐν μέσῳ τῶν παρισταμένων, οἵτινες συνδιελέγοντο ταπεινοφώνως μεταξύ των, ἐλευθέρως ὡς ἐν αἰθούσῃ.

Ἡ ἱεροτελεστία ἐπερατώθη.

Ἀφοῦ τὸ ὄργανον ἐτόνισε τὸ γαμήλιον ἐμβατήριον τοῦ Μενδελσῶνος, ἐξῆλθε τὸ ζεῦγος ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῆς συνοδείας καὶ πάραυτα ἡ ἐκκλησία ἐκενώθη.

Αἱ ἅμαξαι ἐπορεύθησαν ἐν γραμμῇ πρὸς τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τῆς ὁδοῦ Φραγκίσκου Α', ὅπου ἡ δούκισσα ἐδεξιώθη τοὺς κεκλημένους.

Τοῦτο δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν.

Ἡ Λευκὴ δὲ Σαρναίου, καταστᾶσα κόμησσα δὲ Βωνοάζ, ᾐσθάνετο τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μείνῃ μόνη.

Ἀλλόκοτος δυσθυμία τὴν κατεκυρίευε.

Φωνή τις ἐνδόμυχος τῇ ἔλεγεν ὅτι ἔφθειρε τὴν ζωήν της, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀνθίστατο, νὰ ἠρνεῖτο τὴν συγκατάθεσίν της, ν'ἀπώθει τὰς ἀλύσεις, ἃς τώρα τόσον βαρείας ᾐσθάνετο.

Ἦτο ἀργά.

Τὸ λάθος διεπράχθη καὶ ἦτο ἀνεπανόρθωτον.

Ἀπῆλθε καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν θάλαμόν της.

Ἤδη παρεσκευάζετο ἐν τῇ αὐλῇ τὸ ὄχημα, ὅτερ θὰ μετέφερεν αὐτὴν καὶ τὸν σύζυγόν της μετὰ τῆς μάμμης εἰς Βοασσύ, ὅπου θὰ διέμενον μέχρι τέλους τῆς ἐποχῆς.

Ὑψηλὴ νεᾶνις, μελανὰ ἐνδεδυμένη ὡς ἐργάτρια, τὴν περιέμενεν ὁμοῦ μὲ τὴν θαλαμηπόλον της.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ της ἡ νεόνυμφος ἐπειράθη νὰ ἐκδιώξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου της σκυθρωπότητα.

— Ἤλθετε, κυρία ; ἠρώτησεν αὕτη.

— Ἡ κυρία κόμησσα γνωρίζει καλῶς... διὰ τὸ ταξειδιωτικόν της φόρεμα. . . Εἴχομεν πλῆθος παραγγελιῶν ... ἠργήσαμεν ὀλίγον...

Ἦτο ἡ Καισαρίνα.

Περιβολὴ ἡμιπένθιμος, φαιὰ καὶ μαύρη, ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης.

— Ἡ κυρία κόμησσα θὰ μένῃ εὐχαριστημένη, ὑπέλαβε. Διὰ σῶμα ὡς τὸ τῆς κομήσσης εὐκόλως ἐπιτυγχάνονται τὰ φορέματα. . . Ἄλλως τε, ἐδοκιμάσθη ἐπὶ ἀναστήματος ἀκριβῶς ὁμοίου πρὸς τὸ τῆς κυρίας κομήσσης.

Ὅλαι ἐν γένει αἱ γυναῖκες ἔχουσι τὴν ἀδυναμίαν των ἐπί τινος ραπτρίας.

Τὰ πλεῖστα τῶν φορεμάτων της ἡ δεσποινὶς Σαρναίου ἔρραπτεν εἰς τῆς Λαύρας.

Ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν Καισαρίναν.

— Ἴδωμεν, εἶπεν.

Ἡ θαλαμηπόλος ἐξεκόμβωνε τὴν λευκὴν ἐσθῆτα.

— Ἡ κυρία κόμησσα ἦτο ὡραία ὡς ἄστρον, ὑπέλαβεν ἡ Καισαρίνα. Ἡ νυμφική της στολὴ εἶχε πράγματι ἐπιτύχει... ἔκαμεν αἴσθησιν. . . ἔπειτα τὰ πάντα πηγαίνουν καλῶς εἰς τὴν κυρίαν κόμησσαν.

Ἡ Λευκὴ ἔκαμε κίνημα ἀδιαφορίας.

Ἡ ἐσθής της, κατέπεσε παρὰ τοὺς πόδας της.

Οἱ γυμνοί της ὦμοι καὶ οἱ ὀλίγον ἰσχνοὶ ἔτι βραχίονές της ἀλλὰ θαυμασίως ὡραῖοι, ἀπέσπων νέαν ἐπιφώνησιν θαυμασμοῦ ἀπὸ τῆς Καισαρίνας. Ἔλαβε τὸν φαιὸν στηθόδεσμον καὶ τὸν ἔδωκε πρὸς τὴν νεαρὰν κυρίαν.

— Τὸ χρῶμα εἶνε ὀλίγον θλιβερόν, ἀλλ' ἡ κυρία κόμησσα τὸ ἠθέλησε. Θὰ ἦνε ὁπωσδήποτε θελκτικωτάτη. Μὲ τὸν μανδύαν, εἶνε ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ...

Ταυτοχρόνως ἐξήταζε τὸ φόρεμα ὑπὸ ὅλας του τὰς ὄψεις.

Δὲν εἶχεν ἀπατηθῇ. Ἦτο ἐντελέστατον.

— Ἡ κυρία κόμησσα δύναται νὰ ἴδῃ εἰς τὸν καθρέπτην... οὔτε τὸ ἐλάχιστον σφάλμα... τίποτε...

— Τῳόντι, σᾶς εὐχαριστῶ, δεσποινίς.

— Ἡ θαλαμηπόλος εἶχε προσέλθει εἰς τὸ καλλυντήριον.

Τὴν περιέμενε ν'ἀνοίξῃ καὶ κλείσῃ τὰ ἐρμάρια.

Ἡ Καισαρίνα οὐδὲν εἶχε πλέον νὰ κάμῃ ἐν τῷ μεγάρῳ. Ἔμελλε ν'ἀποσυρθῇ.

— Ἄ! ἐλησμόνησα... εἶπε...

— Τί λοιπόν δεσποινίς ;

— Μίαν ἐπιστολήν, ἣν μ'ἐπεφόρτισαν.

— Δι' ἐμέ ; εἶπεν ἔκπληκτος ἡ Λευκή.

— Δι'ὑμᾶς.

Αἱ ὀλίγαι αὐταὶ λέξεις ἀντηλλάγησαν ταχέως καὶ διὰ φωνῆς διακεκομμένης.

Ἡ Καισαρίνα ἔσυρεν ἀπὸ τοῦ θυλακίου της χαρτίον καὶ ἐπλησίασε ζωηρῶς πρὸς τὴν κόμησσαν.

— Εἶνε ἐπιστολὴ δι'ὑμᾶς, εἶπε, λίαν ἴσως ἐνδιαφέρουσα, ἀλλ'ἁπλοῦν πανομοιότυπον. Τὸ πρωτότυπον εἶνε πολύτιμον. Ἡ λαβοῦσα αὐτὴν παρὰ τοῦ κυρίου δὲ Βωνοάζ...

— Τοῦ συζύγου μου ;... εἶπεν ἡ κόμησσα ἔκπληκτος.

— . . . Παρὰ τοῦ κυρίου Βωνοάζ, ἐπανέλαβεν ἡ Καισαρίνα, δὲν θέλει νὰ τὴν στερηθῇ. Ἡ κυρία κόμησσα ἔχει φίλους ἐνδιαφερομένους ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ ἐπιστολὴ θὰ τὴν διδάξῃ τι ὠφέλιμον... Παρακαλῶ τὴν κυρίαν κόμησσαν νὰ μὴ εἴπῃ πόθεν ἔλαβε τὴν πληροφορίαν... Ἴσως λάβῃ καὶ ἄλλας ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἡ Λευκὴ δὲν ἔλαβε καιρὸν ν' ἀποκριθῇ.

Ἡ θαλαμηπόλος ἀνεφαίνετο πρὸ τῆς θύρας

Ἡ Καισαρίνα ἐμειδίασε καὶ ὑπεκλίθη.

Εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, διεσταυρώθη πρὸς τὸν κόμητα, πρὸς ὃν ἐτόξευσε βλέμμα δηλητηριῶδες καὶ θριαμβευτικόν, εἰς ὃ ἐκεῖνος ἀνταπεκρίθη δι' ἄλλου βλέμματος, ἱκετευτικοῦ καὶ μεστοῦ πάθους.

Διέβη εἰρωνικὴ καὶ περιφρονητική.

Ὁ κόμης εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς τώρα εἰς τὸν θάλαμον.

Ἡ Λευκὴ ἐκράτει τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἐπὶ τῷ ἤχῳ τῶν βημάτων τοῦ συζύγου της ἔκρυψεν ἐν τῷ θυλακίῳ της, ἀφοῦ ἔρριψε ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἔφερε τὰς ἑξῆς λέξεις :

«Δεσποινίδα Λευκὴν δὲ Σαρναίου».

Τὸ ὕφος τῆς ραπτρίας τὴν εἶχεν ἐκπλήξει.

Τί θὰ τὴν ἐπληροφόρει ἡ ἐπιστολή ;

Εἰς τὰς τέσσαρας, οἱ νεόνυμφοι καὶ ἡ δούκισσα, ἀνῆλθον τῆς ἁμάξης, ἥτις θὰ τοὺς ὡδήγει εἰς Βοασσύ, ἐνῷ αἱ θαλαμηπόλοι ἐπορεύοντο διὰ δίφρου πρὸς τὸν σιδηρόδρομον.

Οἱ λοιποὶ ὑπηρέται τῆς δουκίσσης εὑρίσκοντο ἤδη εἰς Βοασσύ, ὅπου δεῖπνον περιέμενε τοὺς κυρίους καὶ τὸν Καμπεὺρόλ, ἀποτελοῦντα σχεδὸν μέλος τῆς οἰκογενείας.

Ἤδη ὁ ἰατρὸς ἦτο παρισινός.

Ὁ Καμπεὺρὸλ ἐνῳκίασε φιλόκαλον διαμέρισμα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μονταινίου, πλησίον τοῦ μεγάρου λὰ Ρὸς Βιλλάρ, καὶ ἐσκόπει νὰ τὸ εὐτρεπίσῃ τῇ βοηθείᾳ τῆς δουκίσσης, ἥτις τὸν ἐπροστάτευεν ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε.

Ὡς ὅλα τὰ διαδεχόμενα τοὺς γάμους ταξείδια, ἦτο καὶ αὐτὸ σιωπηλόν, ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἡ Λευκὴ ὑπεκρίνετο ὅτι ἐκοιμᾶτο. Πράγματι ὅμως ἦτο βεβυθισμένη εἰς ἀλγεινὰς σκέψεις.

Ἐσκέπτετο ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ ταξειδίου, ὃ πρὸ δύο ἐτῶν εἶχε κάμει μετὰ τῆς μάμμης της, τὸν ἀπότομόν της χωρισμὸν ἀπὸ τοῦ ἀγαπητοῦ της, τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τοῦ πύργου, ἔνθα τώρα ὡδηγεῖτο, συνδεδεμένη μετ' ἀνδρός, ὃν δὲν ἠγάπα !

Ἀνεπόλει τὰ περιστατικά, δι' ἃ τόσον εἶχεν ὑποφέρει... Ἐπανέβλεπε τὸν τάφον τῶν θυγατέρων της, ὧν τὸ πένθος ἔφερεν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ ἐπ' αὐτῶν δὲ περίπου τῶν φορεμάτων της.

Ἐσκέπτετο εἰς τὴν ἀπελπισίαν, τὴν ὠθήσασαν τὸν φίλον της νὰ γίνῃ ἄφαντος. Πάντοτε τὸν περιέμενε καὶ ἐκεῖνος δὲν ἐπανήρχετο. Πρὸ δύο μηνῶν ὁ πατὴρ ἀπέθανεν ἐξ ἀγνώστου νόσου, ἐκ λύπης ἴσως... Ἤλπισε τότε τὴν ἐπάνοδον τοῦ Γεωργίου, τοὐναντίον δ' ἐκεῖνος ἐπεφόρτισεν ἕνα τῶν φίλων του νὰ τακτοποιήσῃ τὰ τῆς περιουσίας τοῦ πατρός του, ὁρκισθεὶς ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Γαλλίας οὔτε τὴν διαμονήν του ἐγνώριζον. Τὰ κεφάλαια ἐστάλησαν πρός τινα τραπεζίτην τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ δεσποινὶς Σαρναίου τὰ εἶχε μάθει.

Ὁ φυγὰς οὐδὲν πλειότερον καθίστα γνωστόν. Ἡ θέλησίς του ἄρα τοῦ νὰ λησμονήσῃ ἦτο ἀμετάκλητος.

Καὶ ἡ ἐπιστολή, ἣν τῇ ἔδωκεν ἡ Καισαρίνα, τὴν ἐτάρασσε.

Τί ἄρα περιεῖχε ; Πρὸς τί αὐτὸ τὸ μυστήριον ;

Δὲν ἠδυνήθη ἔτι νὰ τὴν ἀνοίξῃ. Οὐδὲ στιγμὴν ἔμεινε μόνη. Ἡ μάμμη της ἐπέσπευδε τὴν ἀναχώρησιν. Ὁ κόμης εἶχε προσέλθει ἵνα τὴν παραλάβῃ εἰς τὸ ὄχημα, μὲ ὅλην τὴν ἔκφρασιν θερμῆς ἀφοσιώσεως.

Λίαν εὔκοσμος, αὐτὸς ὁ Βωνοάζ, τοὐλάχιστον πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κόσμου. Ἐπαιζεν ἐπιδεξίως τὸ μέρος του, φέρων τὸν θριαμβόν του μετριοφρόνως, ἀνεπίληπτος εἰς τὴν ὁμιλίαν του, θαυμαζόμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν, κομψὸς εἰς τὰς κινήσεις του καὶ φράσεις τόσον, ὥστε ἡ νεόνυμφος. ἀβεβαία, ἀμφέβαλλεν ἐπὶ τέλους μὴ αἱ κατ' αὐτοῦ προλήψεις της ἦσαν ἄδικοι.

Τῷ ὤφειλεν ἄπειρον χάριν διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἐπιφύλαξίν του ὁσάκις εὑρίσκοντο μόνοι.

Ἐξετέλει τοὺς ὅρκους της κατὰ γράμμα.

Μεθ' ὁποίας χάριτος τῇ ἔλεγεν εἰς τὸ οὖς διὰ φωνῆς ἐλαφρῶς φρισσούσης :

— Σᾶς λατρεύω, ἀλλ' ἀφοῦ τὸ διατάσσετε... θὰ περιμένω ὡς δοῦλος ὑποτεταγμένος... σᾶς ἱκετεύω μόνον, Λευκή, νὰ μὴ παραταθῇ πολὺ αὐτὴ ἡ καταδίκη !

Κατὰ στιγμάς, τῳόντι, ἔτεινε νὰ πιστεύσῃ ὅτι οἱ ἄλλοι, ἡ μάμμη, ὁ Καμπεὺρὸλ καὶ ἡ θαλαμηπόλος αὐτή, ἡ Ἄννα Μαρία, εἶχον δίκαιον· ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἦτο λογικὴ καὶ ἀδίκως ἐνεκλείετο εἰς τὸ πένθος της καὶ τὴν μόνωσίν της.

Ἀλλ' αἱ στιγμαὶ αὐταὶ παρήρχοντο ἀστραπιαίως· ἡ εἰκὼν τοῦ ἐραστοῦ της ἠγείρετο μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου, ὃν αὕτη ἐδέχθη...

Τὴν ἕκτην καὶ ἡμίσειαν, τὸ ὄχημα εἰσήρχετο εἰς τὴν δίοδον τοῦ Βοασσύ.

Εἰς τὰς ἐννέα, μετὰ τὸ δεῖπνον, ἡ Λευκὴ ἔλαβεν ἄσπασμόν, ὅστις τῇ ἐφάνη θερμότερος τοῦ συνήθους.

Ὁ Βωνοζά, ἐγκαταλείπων αὐτήν, ἔλαβε τὴν χεῖρά της, τὴν ἔφερε μέχρι τῶν χειλέων του, καὶ ταπεινοφώνως τῇ εἶπε πρὸ τῆς δουκίσσης μετὰ τοῦ τρυφερωτέρου τῶν βλεμμάτων :

— Καλὴν ἐνταμωσιν !

ΚϛΓ'

Νὺξ γάμων.

Ὁ θάλαμος τῆς δεσποινίδος Σαρναίου ἦτο θαῦμα μεγαλοπρεπείας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Εὐρύς, φωτεινός, μὲ τὰ τρία του ὑψηλὰ παράθυρα, εἶχε φατνώματα καλυπτόμενα διὰ γαλαζίου μεταξωτοῦ, τὴν στέγην ὑπὸ διασήμων ζωγράφων ἐζωγραφημένην, τὰ ἔπιπλα λεπτῶς ἐξειργασμένα, καὶ τὰ ἀρχαῖα ἐπὶ τῶν παραπετασμάτων του κεντήματα, θὰ κατέθελγον πάντα συλλέκτην.

Δύο μόνον εἰκόνας περιεῖχε· τὴν τῆς μαρκησίας Σαρναίου, καὶ τὴν τῆς δουκίσσης.

Τοῦ μαρκησίου Σαρναίου εἰκὼν δὲν ὑπῆρχε.

Κυνηγὸς καὶ ἀγρότης ἐσκληραγωγημένος, ὁ μαρκήσιος,

ἀποθανὼν νέος, δὲν ἔλαβέ ποτε καιρὸν νὰ σταθῇ πρὸ ζωγράφου.

Δεξιᾷ τοῦ θαλάμου ὑπῆρχε τεραστείων διαστάσεων καλλυντήριον, καὶ ἀριστερᾷ κοιτών, ἔνθα ἡ νεᾶνις ἐδέχετο τὰς φίλας της.

Πέραν τοῦ κοιτῶνος ὑπῆρχε μικρὸν διαμέρισμα προωρισμένον διὰ τὴν θαλαμηπόλον, ἵνα τὴν καλῇ ὁσάκις ἠθελε.

Τὸ διαμέρισμα τοῦ κόμητος ἐχωρίζετο μόνον ἀπὸ τοῦ τῆς Λευκῆς Σαρναίου διὰ τοῦ καλλυντηρίου της καὶ τοῦ ἰδικοῦ του.

Ὄπισθεν τοῦ κοιτῶνος τῆς νεονύμφου, ἡ δούκισσα εἶχε τὰ ἰδιαίτερά της διαμερίσματα, εὐρύτατα καὶ καλῶς ἐφωδιασμένα.

Ἠδύνατο, διατρέχουσα αὐτὰ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο, νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ θαλάμου, ὃν ἡ νεαρὰ κόρη κατέλαβεν ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρός της. Ἵνα ἀνετώτερον ἐπαγρυπνῇ τὴν μόρφωσίν της, ἡ δούκισσα κατεσκεύασεν ἐν τῷ τοίχῳ στενὸν ἄνοιγμα κλειόμενον διά τινος θυρίδος, καὶ κρυπτόμενον ὑπὸ τῶν παραπετασμάτων τῆς κλίνης, ὁπόθεν ἠδύνατο ἐν ἀνάγκῃ ν' ἀκούῃ πᾶν τὸ λεγόμενον εἰς τὴν ἐγγονήν της.

Ἀπὸ τῶν παραθύρων διηνοίγετο μεγαλοπρεπὴς ἡ θέα ἑνὸς τῶν ὡραιοτέρων ἀλσῶν τοῦ Σηκουάνα καὶ Λείγηρος.

Μείνασα μόνη, ἡ Λευκὴ ἀνέπνευσεν ἐξ ἀνακουφίσεως.

Ἐπὶ τέλους ἦτο μόνη!

Μόνη, ὄχι.

Ἡ θαλαμηπόλος της, ἡ Ἄννα Μαρία, τὴν περιέμενεν.

— Ἄ! ἐκεῖ εἶσθε, εἶπεν ἡ κόμησσα ἀφῃρημένως.

Ἐκείνη τὴν ἐθεώρησεν ἔκπληκτος. Φυσικῶς, ἐκεῖ ἦτο. Δὲν εἶχε νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ νυκτερινοῦ τῆς νεονύμφου καλλωπισμοῦ, οὗ τὰ διάφορα ἀντικείμενα ἦσαν ἐκεῖ ἕτοιμα;

Μεγάλη πυρὰ ἔλαμπεν ἐν τῇ ἑστίᾳ. Δύο κηροπήγια πλήρη κηρίων ἐφώτιζον τὸν θάλαμον.

Ἡ Λευκὴ μόλις ἐξήτασε τ' ἀντικείμενα ἅτινα, ἡ γυνὴ τῆς Βρεττάνης τῇ ἐκόμιζε.

— Βάλε τὰ κατὰ μέρος, διέταξε, καὶ ἄφες με.

— Ἡ κυρία κόμησσα δὲν ἐκδύεται;

— Ἀργότερον.

Ἡ Λευκὴ ἐπανέλαβεν, ἀλλ' ἠπίως, μὲ ὕφος μᾶλλον παρακλήσεως ἢ προσταγῆς:

— Ἄφετέ με.

Ἡ Ἄννα Μαρία ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας καὶ ἠτοιμάσθη νὰ ὑπακούσῃ.

Ἐφαντάζετο τὰς νεονύμφους ἄλλως, πλειότερον ἐπειγούσας νὰ καταστῶσιν ὡραῖαι διὰ τὸν σύζυγόν των, ἐνῷ αὐτὴ ἔπραττε τὸ ἐναντίον.

Ἀλλ' ὤφειλε ν' ἀποχωρήσῃ.

Ἡ Ἄννα Μαρία τὸ ἀπεφάσισε μετὰ λύπης.

— Ἐὰν ἡ κυρία κόμησσα λάβῃ ἀνάγκην ἐμοῦ, ἀρκεῖ μόνον νὰ σημάνῃ. Δὲν ἀπομακρύνομαι, εἶπε.

— Καλά, καλά... εἶσαι ἐλευθέρα, Ἄννα Μαρία. Μὴ ἀνησυχῇς.

— Ἡ κυρία κόμησσα δὲν ἔχει τι νὰ μοὶ εἴπῃ;

— Ὄχι, τίποτε.

Ὑπῆρχε νευρική της ζωηρότης ἐν τῷ τόνῳ τῆς νεαρᾶς γυναικός.

Ἡ θαλαμηπόλος ἀπῆλθε, μὲ τὴν ὄψιν ἐκφράζουσαν ἀλλόκοτον ἀπορίαν.

Ἡ ἀδιαφορία αὕτη δὲν ἦτο φυσική.

Ἤδη τὸ ἀνεξήγητον τῆς κυρίας της ταξείδιον ἐν Ζονσέρῃ, ὅπου δὲν τὴν εἶχον παραλάβει, τῇ ἐνέπνευσεν ἀλλοκότους σκέψεις.

Ἡ κόμησσα ἤκουσε τὰς θύρας κλειομένας καί, ἀπαλλαγεῖσα τοῦ ὀχληροῦ μάρτυρος, ἐκάθησε παρὰ τὴν ἑστίαν καὶ ἤνοιξε τὴν ἐπιστολὴν τῆς Καισαρίνης.

Κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν ὥραν τοῦ βίου της, ἀόριστοι φόβοι τῇ ἐπίεζον τὸ στῆθος.

Ἀνησύχει περὶ τῆς πραγματώσεως τῶν ὅρων, οὓς εἶχεν ἐπιβάλει εἰς τὸν κόμητα Βωνοὰζ δεχομένη αὐτὸν ὡς σύζυγον.

Ἀπό τινων ὡρῶν ὁ κόμης τῇ ἐφαίνετο λίαν τρυφερὸς καὶ ἀφωσιωμένος, ἀφ' ἧς ἰδίως τὸ ἐν τῷ δημαρχείῳ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἶτα ἐκστομισθὲν ναὶ τῷ παρέδωκε τὴν μνηστὴν αὐτὴν ἐπίσης ποθητὴν διὰ τὰ πλούτη της, ὅσον καὶ διὰ τὴν καλλονήν της.

Ἴσως ἐδεικνύετο οὕτω ἵνα κρύπτῃ πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κόσμου τὸ γελοῖον τῆς θέσεώς του ὡς συζύγου, ἄνευ πραγματικῶν δικαιωμάτων. Ἴσως καὶ διότι ἐσκόπει νὰ παρέβαινε τὴν ὑποχρέωσίν του.

Καὶ ἔπειτα ἡ μυστηριώδης ἐπιστολὴ τὴν ἐτάραττεν.

Ἐπὶ τέλους ἔσχισε τὸν φάκελλον.

Ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων ἡ ὄψις της ἐφωτίσθη.

Ἐφ' ὅσον προὐχώρει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, τὰ χαρακτηριστικά της ἐξέφραζον μικρὰν εὐχαρίστησιν, μειδίαμα περιφρονήσεως συνέσπασε τὰ ρόδινά της χείλη.

Αἱ ἀμφιβολίαι της ἐλάμβανον ὑπόστασιν. Ἠπατᾶτο νομίζουσα τὸν Βωνοὰζ κάτοχον λεπτότητος καὶ αἰσθημάτων, ὧν ἐστερεῖτο.

Αὐτὴ προφανῶς εἶχε δίκαιον ἐναντίον τῆς μάμμης της καὶ τῶν λοιπῶν. Τὸν ἔβλεπεν ὁποῖον ἀκριβῶς προαίσθημά τι τῇ εἶχε παραστήσει αὐτόν, πανοῦργον καὶ κίβδηλον! Τὸ πᾶν εἶχε παρ'αὐτοῦ νὰ φοβῆται, ἀλλ' ἡ τύχη τῇ προσήρχετο ἐν τῇ τελευταίᾳ στιγμῇ βοηθός, θέτουσα εἰς χεῖράς της ἓν ὅπλον, φοβερὸν ὅπλον, δι' οὗ θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπερασπίζῃ ἑαυτὴν κάλλιον ἢ δι' ἐγχειριδίου ἢ περιστρόφου.

Ἐὰν ἡ Καισαρίνα ἐνόμισεν, ὡς ἦτο φυσικόν, ὅτι ἐξήγειρε τὴν ἀγανάκτησίν της, ἠπατᾶτο.

Ἡ Λευκὴ ᾐσθάνετο ἁπλῶς ἑαυτὴν ἀνακουφισθεῖσαν ἐξ ἑνὸς τρόμου, ἀπαλλαγεῖσαν ἑνὸς θλιπτικοῦ βάρους.

Ὁ Βωνοὰζ πιθανὸν νὰ ἠθέτει τὸν λόγον του, δυνατὸν νὰ προσήρχετο.

Τοῦ λοιποῦ ἡ θέσις της οὐδόλως ἦτο δυσχερής.

Ἔμεινε πρὸς στιγμὴν σκεπτική, τὴν κεφαλὴν στηρίζουσα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς, ἐνῷ τὸ βλέμμα της ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῆς ὀροφῆς.

Τὸ ἐκκρεμὲς ἐσήμανε δεκάτην καὶ ἡμίσειαν.

Βαθεῖα σιγὴ ἐβασίλευε περὶ αὐτήν.

Ἐπανειλημμένως ἐξήτασε τὴν ἐπιστολὴν τῆς Καισαρίνης. Οὐδ' ἴχνος ὑπῆρχεν ἀμφιβολίας. Ἦτο ὄντως ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ κόμητος.

Ἀλλὰ πρὸς ποίαν ἀπηυθύνετο;

Ἀδιάφορον τοῦτο! Ὁ λόγος, δι' ὃν ὁ Βωνοὰζ ἐζήτησε τὴν χεῖρά της, ἦτο πλέον καταφανής.

Ἀντὶ ν' ἀγανακτῇ ἐμειδία ἐκ περιφρονήσεως.

Εἰς τί πλέον ἠδύναντο νὰ τῇ ἐπέδρων τὰ αἰσθήματά του; Οὐδέποτε τὸν εἶχεν ἀγαπήσει· οὐδέποτε θὰ τὸν ἠγάπα!

Περὶ τὴν ἑνδεκάτην, ἀκούσασα ἐλαφρῶς κρουομένην τὴν θύραν τοῦ καλλυντηρίου, ἔστρεψε τὴν κεφαλήν.

Δὲν εἶχε θέσει τὸν σύρτην. Δὲν ἐφοβεῖτο πλέον τὸν ἐπισκέπτην: Ἐξ ἐναντίας. ᾐσθάνετο ἡδονήν τινα μίσους σκεπτομένη ὅτι ἡ ὥρα τῶν ἐξηγήσεων ἐπέστη.

Ἔκρουσε σχεδὸν δειλῶς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου.

— Εἰσέλθετε, ἔκραξεν.

Ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ τὸ καταπέτασμα ἀνυψώθη.

Ὁ κ. Βωνοὰζ, μὲ κομψὴν οἰκιακὴν περιβολὴν ἐπεφάνη ὑπὸ τὸ βαρὺ μεταξίνον ὕφασμα.

— Ἐγὼ εἶμαι. Μὴ σᾶς τρομάζω; εἶπε μὲ ὕφος ἱκετευτικὸν καὶ ἐνέχον ἀδιόρατον δόσιν εἰρωνείας.

Ἡ κόμησσα ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔμεινεν εἰς ἄκρον γαλήνιος.

Ὁ Φίλιππος διέτρεξε δι' ἑνὸς βλέμματος τὸν θάλαμον, καὶ ἐξεπλάγη εὑρίσκων τὴν νεαρὰν γυναῖκα ὡς τὴν εἶχεν ἐγκαταλίπει, φέρουσαν ἀκόμη τὴν ἐσθῆτά της καὶ κρατοῦσαν εἰς χεῖρας βιβλίον ὡς ἐὰν ἁπλῶς περιεσπᾶτο ὑπὸ ἀναγνώσεως συγκινητικῆς.

— Ἀγρυπνεῖτε, τῇ εἶπε μὲ τόνον ἐπιτιμήσεως, ἐν τοιαύτῃ ἡμέρᾳ ;

— Ἡ ἡμέρα αὕτη οὐδὲν ἔχει δι' ἐμὲ τὸ ἰδιάζον, ἀπήντησεν ἐκείνη ἐν ἀδιαφορίᾳ.

— Σᾶς ἐνόμιζον κατάκοπον.

— Ποσῶς.

— Αὐτὸ εἶνε σημεῖον ἐξαιρέτου ὑγείας... Αἱ τελεταί, αἱ δεξιώσεις, τὸ ταξείδιον !...

— Ὅλα αὐτὰ δὲν ἦσαν τόσον καταπονητικά.

Διάβολε !

Εἶχε σταθῇ πρὸς στιγμὴν ὄρθιος, περιμένων ἀναμφιβόλως πρόσκλησιν ἵνα καθήσῃ. Μὴ λαμβάνων τοιαύτην, ἔλαβεν ἀνάκλιντρον καὶ τὸ ἔσυρε παρὰ τὴν ἑστίαν.

Ἡ Λευκὴ τὸν ἠτένιζε διὰ βλέμματος ψυχροῦ ἄνευ προφανοῦς τινος συγκινήσεως. Μόνον διὰ βραδείας κινήσεως ἀπεμάκρυνε τὸ ἀνάκλιντρόν της ἀπὸ τοῦ κόμητος καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι εἶχε παρ' αὐτὴν τὸ σύρμα τοῦ κωδωνίσκου.

Ὁ Βωνοὰζ παρετήρησε ταῦτα πάντα.

Συνωφρυώθη ἐπὶ στιγμήν· ἔψαυσε διὰ τῆς χειρὸς τὸ ἄκρον τῶν μακρῶν του μυστάκων, καὶ ἔδακνε τὰ χείλη σκεπτόμενος.

Ἀλλά, δι' αἰφνηδίου προσπαθείας, ἡ ὄψις του ἐφαιδρύνθη, καὶ μειδιῶν εἶπε.

— Θὰ ἤμεθα λοιπὸν εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ;

— Ἐμπόλεμον ; Διατί ;

— Αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἐρωτῶ.

Ἐκείνη πάραυτα προσέθηκε :

— Τί ἔχομεν νὰ εἴπωμεν ; Οἱ ὅροι μας δὲν ἐτέθησαν, δὲν διεσαφήθησαν... δὲν ἐγένοντο δεκτοί ;

— Ὅλως παιδαριώδη πράγματα.

— Οὕτω σκέπτεσθε ;

— Ναί.

— Μοὶ ἐφαίνετο, εἶπε μετά τινος ὑψηλοφροσύνης, ὅτι μοὶ ἐδώκατε τὸν λόγον σας... Νυμφευομένη ὑμᾶς, ἐνόμιζον ὅτι ἐλάμβανον σύζυγον εὐπατρίδην καὶ ἱπποτικόν.

— Ἴδωμεν, Λευκή, προσέθηκεν ἐκεῖνος ζωηρότερον, δὲν σκέπτεσθε ὅτι τοιαῦται ὑποχρεώσεις εἶνε σοβαραί ;

— Σᾶς ὁρκίζομαι...

— Σκέφθητε λογικῶς. Τί συνέβη σήμερον ; Ἐγένεσθε ἡ κυρία Βωνοάζ. Μὲ ἐδέχθητε ὡς σύζυγον ἐνώπιον τοῦ δημάρχου, ὄχι τόσον σοβαρόν, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅπερ διαφέρει. Καὶ θέλετε νὰ μένω πρὸ ὑμῶν, νέας, ὡραίας, προκλητικῆς, ἀναίσθητος καὶ ψυχρός ! Εἶνε δυνατόν ; Δὲν θὰ ἦτο ἡ σκληροτέρα τῶν πρὸς ὑμᾶς ὕβρεών μου ; Δὲν θὰ ἐδικαιοῦσθε νὰ μὲ περιφρονεῖτε καὶ νὰ μοὶ ἐλέγετε, ὅτι ἐν αὐτῷ τῷ γάμῳ ἀπέβλεψα εἰς τὸ χρῆμα καὶ ὄχι εἰς τὴν γυναῖκα, εἰς τὴν κληρονόμον καὶ ὄχι εἰς τὴν ποθητὴν καὶ θελκτικὴν μνηστήν ;

— Ὁμιλεῖτε ὡς βιβλίον.

— Ἀκούετε τὴν λογικήν. Εἶσθε ἡ κυρία Βωνοάζ .. Μὴ μὲ ἀπελπίζετε ἐπιμένουσα εἰς ματαίας λύπας... εἰς μόνωσιν γελοίαν καὶ ἀλγεινὴν δι' ὑμᾶς ἴσως, δι' ἐμὲ βεβαίως...

— Τόσον ἡ μόνωσις αὐτὴ θὰ σᾶς ἐλύπει ;

— Σκέφθητε ὅτι πρέπει νὰ ἦνέ τις παγερός, ὡς ἡ κορυφὴ τῶν Ἄλπεων, ἵνα ζῇ πλησίον σας, χωρὶς νὰ φλέγηται ὑπὸ τοῦ πόθου...

— Ἀπαλλάξατέ με, παρακαλῶ, τῶν σκωμμάτων σας !

— Σκωμμάτων ! Δὲν εἶνε κατάλληλα διὰ τοιαύτην στιγμήν, ὅτε εὑρίσκομαι μόνος μεθ' ὑμῶν, ἐν αὐτῷ τῷ θαλάμῳ, τῷ εὐωδιάζοντι ὑπὸ τῶν ἀρωμάτων τῆς νεότητός σας... ὅτε τὸ πᾶν μοὶ λέγει ὅτι μοὶ ἀνήκητε... ὅτε αἰσθάνομαι πῦρ εἰς τὰς φλέβας μου... ὅτε ἡ καρδία μου πάλλει ὑπέρ ποτε σφοδρῶς... Ἡ ὥρα, ὁ τόπος, τὸ πᾶν δὲν μᾶς καλεῖ εἰς τὸν ἔρωτα, τὸ ὕψιστον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, ὅπερ εἶνε δι' ἡμᾶς τὸ νομιμώτερον τῶν πραγμάτων ; Ἕνα παλμὸν τῆς καρδίας, Λευκή, μίαν καλὴν λέξιν ἀπὸ τῶν δροσερῶν ὡς τὸ ἔαρ χειλέων σας καὶ πίπτω εἰς τὰ γόνατά σας !

Ἀφέθη νὰ ὀλισθήσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ ἐπειράθη νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς κομήσσης, ἥτις τὸν ἀπώθησεν ἄνευ προσπαθειῶν, ἀλλὰ μετά τινος προφανοῦς κοπώσεως.

— Πρὸς τί αὐτὴ ἡ κωμῳδία, κύριε ; εἶπεν. Ἐὰν ἦσθε εἰλικρινής, θὰ τὴν ἠννόουν ἴσως, χωρὶς νὰ τὴν συγχωρῶ... Ἀλλὰ θὰ ἐτολμᾶτε νὰ ὑπεστηρίζετε, ὅτι ἑκάστη αὐτῶν τῶν λέξεων δὲν ἐγκλείει ἓν ψεῦδος ;

Ἠνωρθώθη, ὡς εἰ δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως.

— Ἄ ! μὲ μισεῖτε, ἐψιθύρισε, μεταχειριζομένη με κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον !

— Δὲν σᾶς μισῶ. Θὰ σᾶς ἐμίσουν ἴσως, ἐὰν ἐπεμένετε εἰς τὴν ὁδὸν αὐτήν, εἰς ἣν δὲν θέλω νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

Ὁ κόμης ὠχρίασεν ἐξ ὀργῆς.

Δὲν ἠγάπα τὴν Λευκήν, κατὰ τὴν ἀληθῆ τῆς λέξεως ἔννοιαν· ἀλλὰ τὴν ὥραν αὐτήν, καθ' ἣν τῷ ἀνῆκεν, ἐν αὐτῷ τῷ θαλάμῳ, ἔνθα ἦσαν μόνοι, ἐν μέσῳ τῆς νυκτός, ἐν τῇ περιβαλλούσῃ αὐτοὺς σιγῇ, σωρεία πόθων τῷ ἀνήρχετο εἰς τὴν κεφαλήν· τὰ κτηνώδη ἔνστικτα ἀνθρώπου ἐρεθιζομένου ὑπὸ τῆς ἀντιστάσεως κόρης, τῷ ἐτάραξαν τὸν ἐγκέφαλον· ἐξ ἄλλου τὸν παρώτρυνον ἡ ὑπηρηφάνειά του εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς δροσερᾶς αὐτῆς καὶ κομψῆς γυναικός, ἥτις τῷ ἀνῆκε καθ' ὁλοκληρίαν. Ἠσθάνετο ὅτι ὑποχωρῶν ἤδη, θὰ ἠδυνάτει τοῦ λοιποῦ νὰ κυριαρχῇ αὐτῆς, ὡς ἤθελε, χάριν τῶν σχεδίων του· ἐσκέπτετο τέλος ὅτι ἡ πρώτη μάχη θ' ἀπεφάσιζε περὶ τῆς μετέπειτα πορείας των.

Προὐχώρησε δύο βήματα καὶ τῇ ἔλαβε τὴν χεῖρα, ἣν ἔθλιψε νευρικῶς μεταξὺ τῶν δακτύλων του.

— Μοὶ ἀνήκεις, εἶπεν, εἶσαι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου καὶ θὰ μὲ περιεφρόνεις, ἂν ὑπεχώρουν εἰς μίαν ἰδιοτροπίαν ἀλλόκοτον.... ἀνεξήγητον... Σὺ θὰ ὑποκύψῃς ! καὶ ἀργότερον θὰ μοὶ ὀφείλῃς χάριν, δι' αὐτὴν τὴν βίαν !

Ἐπειράθη νὰ τὴν σύρῃ πρὸς ἑαυτὸν καὶ περιέβαλε τὸ σῶμά της διὰ τῶν δύο του βραχιόνων.

Ἄνευ μεγάλων προσπαθειῶν, ἀπηλλάγη ἐκείνη τοῦ δεσμοῦ αὐτοῦ, ἀπώθησε τὸν κόμητα σφοδρῶς καὶ εὑρέθη ὀρθία πρὸ τοῦ σύρματος τοῦ κωδωνίσκου.

— Δὲν σᾶς ἐγνώριζον τόσον ἄνανδρον, εἶπεν. Ἐὰν προχωρήσητε κατὰ ἓν βῆμα, σημαίνω ! Ἤθελα ν' ἀπέφευγα μίαν δυσάρεστον ἐξήγησιν. Ἤλπιζα ὅτι θὰ μοὶ τὴν ἐφείδεσθε. Ἀφοῦ μοὶ τὸ ἐπιβάλλετε, ἀκούσατε.

Ἰαυτοχρόνως ἔσυρεν ἀπὸ τοῦ στήθους της μικρὸν ἐγχειρίδιον, μὲ λαβὴν ἐξ ἐλεφαντόδοντος, καὶ οὐτινος τὸ τρίγωνον καὶ βραχὺ μέταλλον ἐκλείετο ἐντὸς βελουδίνης θήκης.

— Ἐσκέφθητε εἰς ὅλα; τῇ εἶπεν ἐκεῖνος μετὰ πικρίας.

— Πρὸς τίνα ἠθέλατε νὰ ἔδιδον πίστιν ; Ἡ μάμμη μου μὲ ἀγαπᾷ ἴσως, ἀλλ' εἶνε ἀξία νὰ μὲ θυσιάσῃ, χάριν τοῦ γένους της, ὡς ἐὰν εἰς πᾶσαν τάξιν δὲν ὑπάρχουσιν ἄθλιοι καὶ ἐκλεκτοί· ἡ λάμψις τοῦ ὀνόματος, ὁ τίτλος, κρύπτουσι πολλάκις, ὡς τὰ περικαλύμματα τῶν ἐμπόρων, ἀντικείμενα ἐφθαρμένα ! Δὲν τὴν κατακρίνω· τὴν σέβομαι. Ἴσως ἐνόμιζεν ὅτι καλῶς ἔπραξεν ὑποχρεοῦσά με νὰ σᾶς δεχθῶ διὰ σύζυγον, καὶ τὴν συγχωρῶ, καίτοι σκεπτομένη ὅτι ἀπεφάσισε περὶ τῆς δυστυχίας τῆς ζωῆς μου. Τὸ κατ' ἐμέ, ἂν ἐδέχθην δεσμόν, ὃν ἀπεστρεφόμην, τὸ ἔκαμα ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸν λόγον, ὃν σᾶς ἔδωκα ἐν στιγμῇ κοπώσεως. Καὶ μετανοῶ διὰ τοῦτο, ἀφοῦ, ἐνῷ πιστῶς ἐτήρησα τὸν λόγον μου, βλέπω ὅτι καταπατεῖτε τὸν ἰδικόν σας.

Ὁ Βωνοὰζ ἔμεινεν ἄναυδος. Μόλις ἠδυνήθη νὰ ψελλίσῃ

συγκεχυμένας τινὰς λέξεις. Ἀλλ' ἐκείνη τὸν διέκοψε μετὰ κινήματος ἀνυπομονησίας.

— Σιωπή, εἶπε, καὶ ἵνα ἡ θέσις μας ἐν τῷ μέλλοντι ὁρισθῇ σαφῶς καὶ καθαρῶς, λάβετε κάθισμα ἵνα θέσωμεν εἰς τοῦτο πέρας.

Ἵστατο ὀρθία ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς ἑστίας, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος τοῦ τοίχου. Ἡ ἕν τινι πτυχῇ τῆς ἐσθῆτός της κεκρυμμένη χεὶρ της ἐκράτει τὸ γυμνωθὲν τῆς θήκης του ἐγχειρίδιον.

Πάλλουσα ἐξ ἀγανακτήσεως, ἀφῆκε τέλος νὰ ἐκραγῇ ἡ ὀργή. ἣν ἤθελε νὰ συγκρατῇ.

— Μὲ μεταχειρίζεσθε ὡς ἄστατον καὶ εὐμετάβλητον παιδίον, εἶπε, καὶ ἔχετε δίκαιον ἵνα μὲ κρίνετε ἐκ τῆς συγκινήσεώς μου, ἣν μοὶ ἀπέσπασαν ἡ ἀδυναμία μου καὶ οἱ δισταγμοί μου Ἂν ἠδύνασθε νὰ ἀναγνώσετε εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου, θὰ ἐβλέπατε τὴν πλάνην σας. Εἶχον ἀποφασίσει νὰ μείνω ἄγαμος, μόνη, κεκλεισμένη ἐν τῷ πένθει καὶ τῇ λύπῃ μου. Μ' ἐπίεσαν διὰ συμβουλῶν, διὰ παραινέσεων, ἃς βεβαίως τοῖς ἐνέπνεεν ἡ πρός με ἀγάπη των, καὶ ἦλθετε πρός με ὑποστηριζόμενος παρ'ἐκείνων, οἵτινες ἦσαν ἐπιτετραμμένοι νὰ μὲ διευθύνωσι. Σᾶς ἔκριναν κατ'ἐπιφάνειαν, ὁποῖον σᾶς ἐπεθύμουν, δηλαδὴ ἄνευ πόθων καὶ ζέσεως, ἐραστὴν τῆς προικός μου μᾶλλον ἢ ἐμοῦ. Ἠθελήσατε φράσεις τινὰς ἵνα θεραπεύσετε ὀλίγον τὸ ἁμάρτημα, ὅπερ σᾶς ἐξωμολογήθην. Τέλος, ἐδέχθητε ἀσυζητητεὶ τοὺς ὅρους μου. Ἐσκέφθην τότε ὅτι ἴσως οἱ συμβουλεύοντές με εἶχον δίκαιον· ὅτι ὁ χρόνος θὰ ἐξήλειφε τὰς λύπας μου, θὰ ἐξησθένει τὸ πένθος μου καὶ ἀργότερον θὰ ἠδυνάμην ἀπροσποιήτως νὰ θέσω τὴν χεῖρά μου ἐν τῇ ἰδικῇ σας. Ἕνεκα τούτου συγκατετέθην, ὄχι ἄνευ λύπης, πιστεύσατέ το, καὶ ἐλευθέρως. Λοιπόν! ἠπατώμην. Ἐφ'ὅσον ἡ ὥρα τῆς θυσίας προσήγγιζεν, ᾐσθανόμην ἀκατανίκητον ἀποστροφὴν πρὸς τὴν ἄλυσιν τὴν συνδέουσάν με πρὸς τὴν τύχην σας. Τὴν πρωΐαν αὐτὴν μετὰ φρικιάσεως τὴν ἐδέχθην. Εἰκοσάκις ἔφθασα εἰς τὸ σημεῖον τοῦ νὰ σᾶς κράξω: Ὄχι, ἀδύνατον! Ἀδυνατῶ νὰ φέρω τὸ ὄνομά τινος, ὅτε ἄλλος ἀντ'αὐτοῦ πληροῖ τὴν ψυχήν μου...

— Λευκή!

— Ἀπειλήσατέ με! Δὲν θὰ μὲ πτοήσετε καὶ θὰ εἴπω τὰ πάντα! Σᾶς ἠπάτησα, καὶ ἐν τούτοις δὲν εἴμεθα εἰς ἴσην μοῖραν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, ἐγὼ ἐξακολουθῶ νὰ ἀγαπῶ τὸν ἀρχαῖόν μου ἐραστήν...

— Κυρία!...

— Ἄφετέ με νὰ τελειώσω... Σεῖς, ἐραστὴς γυναικός, πρὸς ἣν προσφέρετε μέρος τῆς περιουσίας, τὴν ὁποίαν σᾶς ἀποκομίζω.

— Ψεῦδος!

Ἡ κόμησσα τὸν ἠτένισε μετὰ κυριάρχου περιφρονήσεως.

— Κύριε δὲ Βωνοάζ, εἶπεν, οὐδέποτε ἐψεύσθην. Τὸ γνωρίζετε κάλλιον παντὸς ἄλλου ὑμεῖς, πρὸς ὃν ἐξωμολογήθην ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν τέκνων μου ἁμάρτημα, ὅπερ οὐδὲν μὲ ἠνάγκαζε νὰ σᾶς ὁμολογήσω. Ἐπὶ πλέον, ἔχω ἐνδείξεις δι'ὅ,τι σᾶς εἶπον. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ ἀρνηθῆτε!

— Αἱ ἐνδείξεις σας;

— Πρὸς τί νὰ τὰς ἐκθέτω; Γνωρίζω τὰ πάντα! Ἐνθυμήθητε μόνον τὰς ὑφ' ὑμῶν γραφείσας λέξεις: «— Θὰ ἦνε ἡ περιουσία... Σὺ θὰ ἦσαι ὁ ἔρως!»

— Τίς σᾶς τὸ εἶπε;...

— Τὸ γνωρίζω, σᾶς λέγω, καὶ ἀρκεῖ. Μὴ ταπεινούμεθα μέχρις εὐτελῶν λογομαχιῶν. Μὴ παίζετε πρὸ ἐμοῦ τὴν ἐξευτελιστικὴν κωμῳδίαν ἔρωτος, ὃν δὲν αἰσθάνεσθε, καὶ πρὸς ὃν τρέφω ἀποστροφήν. Εἶσθε ἐλεύθερος, κύριε νὰ ἐπιδαψιλεύητε τὴν ἀφοσίωσίν σας ὅπου κρίνετε καλόν. Ἐὰν ἡ γυνή, ἧς ἀγνοῶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν θέσιν, εἶνε ὁ μόνος σας ἔρως, εἰς τοῦτο κατ' οὐδὲν ἐναντιοῦμαι. Εἶμαι ἡ προίξ, κύριε Βωνοάζ Αὐτὸ δὲν ζητεῖτε; Εἰς τί λοιπὸν παραπονεῖσθε; Ὅσον ἀφορᾷ αὐτό, οὐδὲν σᾶς ἀρνοῦμαι. Τί μ' ἐνδιαφέρει τὸ χρῆμα; Θὰ τὰ συμβιβάσετε μετὰ τῆς δουκίσσης καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν ὑποθέσεών μας. Ὁ συμβολαιογράφος μου ἐπεφορτίσθη νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ συμφέροντά μου. Γνωρίζω ἐκ καλῆς πηγῆς ὅτι ἔλαβε προφυλάξεις χάριν τοῦ μέλλοντος. Φαίνεται ὅτι εἶσθε ὁλοτελῶς κατεστραμμένος... Οὐδέποτε κατέρχομαι εἰς τοιαύτας λεπτομερείας, ἀλλὰ διεφωτίσθην ἔκ τινων λέξεων, αἵτινες ἔφθασαν μέχρι τῆς ἀκοῆς μου. Τὸ συμβόλαιόν μου ἐξασφαλίζει τὸ κεφάλαιον... τὰ εἰσοδήματα θὰ σᾶς ἀρκέσουν, ἐλπίζω. Διαθέσατέ τα κατὰ βούλησιν... Τὸ κατ' ἐμὲ ἐλαχίστην θὰ ἔχω ἀνάγκην... Ἀλλὰ τοῦ λοιποῦ νὰ λείψουν αἱ ἐπισκέψεις καὶ αἱ ἔριδες! Ἡ ἀπόφασίς μου ἐλήφθη ἀμετακλήτως.

— Τί λοιπὸν ἀποφασίζετε;

— Θὰ ζῶ μεμονωμένη, ἐδῶ ἢ ἐκεῖ, ἀδιάφορον! Διὰ τὸν κόσμον, οὐδὲν θὰ μᾶς χωρίζῃ! Ἐγὼ θὰ ἔχω τὰ διαμερίσματά μου, εἰς ἃ οὐδέποτε θὰ εἰσέρχεσθε. Πλὴν τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν συμφερόντων, οὐδὲν ἄλλο θὰ ὑπάρχῃ κοινὸν μεταξὺ ἡμῶν. Αὐτὴν τὴν νύκτα, ὑπερεπηδήσατε τὸ κατώφλιον τοῦ θαλάμου μου διὰ τελευταίαν φοράν!

— Καὶ ἂν ἀρνηθῶ νὰ παραδεχθῶ τοὺς ὅρους σας;

— Εἶσθε ἐλεύθερος.

— Ἀλλὰ τότε...

— Τὰ δικαστήρια θ' ἀποφανθῶσι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν.

— Θὰ ἐγερθῇ σκάνδαλον... Θὰ ἐτολμᾶτε!...

— Γνωρίζω τί θέλετε νὰ εἴπητε... Ἐγώ, κόρη κατεστραμμένη, μήτηρ δύο τέκνων ἀποθανόντων κατὰ τὴν γέννησιν... σεῖς, εὐγενὴς γυμνωμένος τῆς περιουσίας σου, μὴ ἀποβλέπων ἐν τῇ μνηστῇ σου, εἰμὴ εἰς τὴν προῖκα καὶ ὄχι εἰς τὸ αἶσχος τὸ ὁποῖον σοὶ ἐξωμολογήθην!... κάμνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γάμων προτάσεις πρὸς ἐρωμένας, αἵτινες σᾶς ἀπωθοῦσι διὰ τὴν ἀπογύμνωσίν σας, καὶ λέγων περὶ τῆς μελλούσης συζύγου: Θὰ ἦνε ἡ περιουσία! Σὺ θὰ ἦσαι ὁ ἔρως! Εἶμαι ἴσως ἄπειρος, ἀλλ' ἀρκετὰ γνωρίζω ἵνα σκέπτωμαι ὅτι αὐτὸ εἶνε ὑπερτάτη ὕβρις, ἀρκοῦσα ὅπως διαρρήξῃ ἀναξίαν ἕνωσιν... Ἀ! κύριε δὲ Βωνοάζ, πιστεύσατέ με! Προτιμότερον ἀμφότεροι νὰ σιωπῶμεν καὶ νὰ δάκνωμεν τὸν χαλινόν μας ἐν σιγῇ! Δὲν εἶσθε τῆς ἰδίας γνώμης; Ὁμολογήσατε λοιπὸν ὅτι εἶνε διὰ σᾶς τὸ ἐπωφελέστερον! Τηρεῖτε τὴν σιγὴν καὶ μὴ ἀποποιεῖσθε!

Εὐθυτενής, ὡραία διὰ τὸ ἐλευθέριόν της καὶ τὸ ἀγέρωχον, τὸ βλέμμα προσηλοῦσα ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ κόμητος, περιέμενε τὴν ἀπάντησιν.

Ἀναποφάσιστος, μανιώδης, ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὸν διὰ τίνος καὶ πῶς ἐπροδόθη, διαφωτισθεὶς ἐν μέρει ἀπὸ τὸ πλῆρες μίσους βλέμμα τῆς Καισαρίνας, καὶ ἀνεσκάλιζε τὴν κόμην του διὰ τῶν συνεσπασμένων του δακτύλων.

Πρὸς στιγμὴν τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα τοῦ νὰ εἴπῃ αὐτῇ ἵνα τὴν δαμάσῃ:

— Τὰ τέκνα, ἅτινα νομίζεις νεκρά, ζῶσιν... θὰ σοὶ πωλήσω τὸ μυστικὸν εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑποχωρήσεώς σου!

Ἀλλὰ συνεκρατήθη ἐκ φόβου μὴ ἐγείρῃ τὸ αἰώνιόν της μίσος καθ' ἑαυτοῦ ὡς ἀναμιχθέντος εἰς τὴν σκευωρίαν, καὶ μὴ χάσῃ καὶ τῆς δουκίσσης τὴν εὔνοιαν.

Ἡ δούκισσα μόνη τῷ ἀπέμενε· τὸ ἐνόμιζε τοὐλάχιστον.

Κατέπνιξε τὴν ὀργήν του, καὶ εἶπε διὰ φωνῆς ἀλλοκότως ἠχούσης:

— Λευκή, εἶμαι ἀπέναντί σου τὸ θῦμα ἀπάτης, ἣν ἀγνοῶ...

Ἐκείνη ἔνευσεν ἀρνητικῶς.

— Ὅσον καὶ ἂν μὲ λυπεῖ ἡ ὑποταγή, ὑποχωρῶ, βέβαιος ὅτι ἡμέραν τινὰ θ' ἀνακαλέσητε τὴν ἄδικον αὐτὴν ἀπόφασιν.

— Μὴ τὸ πιστεύετε!

— Θὰ μένετε ἄκαμπτος;

— Ναί.

— Πάντοτε;

— Πάντοτε.

— Τὸ μέλλον θ' ἀποφανθῇ περὶ τούτου.

— Τὸ μέλλον κάλλιστα τὸ γνωρίζω!

— Λοιπὸν θὰ σᾶς ὑπακούσω!

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μόνον θὰ ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ!

— Ἔστω.

— Αὐτὸ δὲν ἠθέλετε ἐκ γάμου, πρὸς ὃν ἡ προῖξ μόνη σᾶς ὤθει;

Ἐκεῖνος ἐξεδικήθη διά τινος κυνικῆς ἀπαντήσεως.

— Ἴσως, εἶπεν. Ὡς οἱ Παρίσιοι διὰ τὸν Βεαρναί, ἡ προῖξ σας ἤξιζε μίαν λειτουργίαν.

Ἡ Λευκὴ ἐμειδίασε πικρῶς.

— Λαμπρά· ἡ εἰλικρίνεια αὐτὴ σᾶς τιμᾷ. Καληνύκτα, κύριε δὲ Βωνοάζ!

— Καληνύκτα, κυρία.

Ἀπεμακρύνετο ὡς μετὰ λύπης, φθάσας τὸ κατώφλιον ἐστράφη:

— Δὲν θὰ μεταβάλετε γνώμην; εἶπεν.

— Οὐδέποτε.

— Εἶνε ὅρκος ἀσύνετος.

— Τὸ ὁρκίζομαι εἰς τὴν μητέρα μου, ἥτις μᾶς ἐπιβλέπει!

— Χαίρετε λοιπόν!

Ἡ Λευκὴ ἤκουσε τὰ βήματά του συρόμενα ἀναποφάσιστα ἔτι ἐπὶ τοῦ τάπητος τοῦ διαμερίσματος, οὗτινος ἡ θύρα ἐκλείσθη ἐπὶ τέλους.

Τότε, ἐπλησίασε καὶ ἡ Λευκὴ πρὸς τὴν θύραν ἵνα θέσῃ τὸν σύρτην.

Ἀλλ' ἐνῷ ἡτοιμάζετο ν' ἀνεγείρῃ τὸ μεταξύ καταπέτασμα, ἐκεῖνο ἀνεσηκώθη καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ὠπισθοχώρησε κατὰ ἓν βῆμα.

Εὐθυτενής, ὠχρὰ ὡς ὁ κηρός, τὰ χείλη ἔχουσα συνεσφιγμένα, μὲ τὴν μαύρην της ἐσθῆτα, ἀκριβῶς προσηρμοσμένην ἐπὶ τοῦ ἰσχνοῦ της σώματος, μὲ κάλυμμα ἐρριμμένον ἐπὶ τῆς ὑπολεύκου κόμης της, ἡ μάμμη ἵστατο πρὸ αὐτῆς.

— Σεῖς! εἶπεν ἡ νεᾶνις.

— Ναί...

— Ἤσθε ἐδῶ;

— Ἤκουσα θόρυβόν τινα... Συνδιελέγεσθε ὑψηλοφώνως ... Ἐπλησίασα...

— Καὶ γνωρίζετε;...

— Τὰ πάντα! Τὴν ἔνδειξιν, περὶ ἧς ὡμίλεις, τὴν θέλω!

Ἡ Λευκὴ ἔτεινεν εἰς τὴν μάμμην της τὴν πρὸς τὴν Καισαρίναν ἐπιστολὴν τοῦ κόμητος, ἣν ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ διέτρεξε μετὰ προσοχῆς.

— Εἶνε ἡ γραφή του, εἶπεν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ἄθλιος. Κατέστρεψα τὸ μέλλον σου!

— Μάμμη!...

— Θὰ μὲ μισεῖς!...

— Ὄχι.

— Τί θ' ἀπογίνῃς, ὅτε δὲν θὰ ὑπάρχω πλέον!

Μὴ φοβῆσθε τίποτε... γνωρίζω νὰ ὑπερασπίζωμαι ἐμαυτήν...

— Ἀλλοίμονον! Εἶσαι μόνη.

Ἡ δούκισσα ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ὀροφὴν καὶ ἡ ἔκφρασίς της προσέλαβέ τι τὸ μυστηριῶδες.

— Μόνη; ἀπήντησεν ἐκείνη, ἔχω τὰς ἀναμνήσεις μου καὶ τηρῶ τὴν ἐλπίδα!

— Σκέπτεσαι πάντοτε εἰς ἐκεῖνον! εἶπεν ἡ δούκισσα μετὰ μίσους συγκρατουμένου.

— Τῷντι!

— Εἶνε ἀνάξιός σου.

— Ἑκατοντάκις ἀξιώτερος αὐτοῦ, πρὸς ὃν παρεδόθην.

— Δὲν θὰ τὸν ἴδῃς πλέον!

— Ἐν τούτοις θὰ τὸν περιμένω!

— Ἀλλοίμονον εἰς σέ!

— Καὶ τὸ αἰσθάνομαι, τὸ γνωρίζω, αὔριον ἢ μετὰ εἰκοσαετίαν θὰ ἐπανέλθῃ!

Ἡ δούκισσα οὐδὲν προσέθηκεν.

Ἐνόμιζεν ἀποσβεσθέντα ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἐγγονῆς της, τὸν ἔρωτα, καὶ ἐν τούτοις τὴν κατέφλεγεν ὑπέρ ποτε ζωηρῶς.

Ἦτο ἤδη ἡ τιμωρία.

— Ἀ! ἐσκέφθη, ἠττημένη, πῶς λοιπὸν νὰ τὴν καταπνίσω;

Ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν ἐν ἀληθεῖ ἀπογνώσει. Πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ Δαμβέρτου ἀπὸ τῆς καρδίας τῆς ἐγγονῆς της εἶχε διαπράξει ἔγκλημα διπλοῦν, τὴν ἀφαίρεσιν τῶν τέκνων καὶ τὴν παράδοσιν ἐκείνης εἰς χεῖρας συζύγου ἀναξίου.

Καὶ τὸ διπλοῦν ἔγκλημα ἀπέβη εἰς μάτην!

Τὸ μέλλον τῆς Λευκῆς, ἣν ἠγάπα ὅσον ἦτο δυνατὸν ἡ ξηρά της καρδία ν' ἀφωσιοῦτο πρός τινα, ἔμελλε νὰ ἦτο μακρὸν ἄλγος, καὶ ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐκυριάρχει τῆς γυναικὸς αὐτῆς, ἥτις παρεδόθη καὶ ἔμενε πιστή.

Τὸ ἀληθές της θῦμα δὲν ἦτο ἐκεῖνος, ἀλλ' ἡ ἐγγονή της!

Οὐδὲ λέξεις παρηγορίας εὗρε διὰ τὴν ἀνίατον αὐτὴν καταστροφήν, ἔθλιψε τὴν Λευκὴν ὠθουμένη ὑπὸ τρυφερότητος καὶ τύψεως ἐπὶ τοῦ στήθους της καί, καταβαλλομένη ὑπὸ αἰφνιδίου ἀπελπισίας, διέβη τὸν θάλαμον βήματι βραδεῖ, μὲ τὸ σῶμα κεκυφός, ἀνήγειρε τὸ καταπέτασμα καὶ ἐξῆλθεν.

Ἡ κόμησσα, σύζυγος ἄνευ ἀνδρός, μήτηρ ἄνευ τέκνων, ἔθηκε τὸν σύρτην, ἔστρεψε τὸ κλεῖθρον καὶ ἐν στιγμῇ ἐξάψεως:

— Γεώργιε, εἶπεν, ἀγαπητέ μου Γεώργιε, σοὶ εἶχον ὁρκισθῆ ὅτι εἰς σὲ θ' ἀνῆκον ἢ εἰς οὐδένα. Τοῦ λοιποῦ ἀδύνατον νὰ καταστῶ ἰδική σου, χωρὶς νὰ περιπέσω εἰς ἔγκλημα. Θὰ τηρήσω τὸν ὅρκον μου καὶ εἰς οὐδένα θ' ἀνήκω!... Οὐδέποτε!

ΚΖ'

Κανονισμὸς λογαριασμῶν.

Ἡ δεσποινὶς Σαρναίου πᾶν ἄλλο ἦτο ἢ γυνὴ τῶν ὑποθέσεων.

Τὰ ὑλικά της συμφέροντα ἤκιστα τὴν ἐνδιέφερον. Ἦτο ἀναίσθητος πρὸς τὰ χρηματικὰ ζητήματα, ἴσως διότι οὐδέποτε ἐγνώρισε τὴν ἀξίαν λουδοβικείου, μὴ λαβοῦσα ποτὲ ἀνάγκην νὰ τὸ κερδίσῃ. Εἶχεν, ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας, συνειθίσει νὰ βλέπῃ τὰ τοιαῦτα ἐξ ἀπόπτου. Ἀλλὰ τὴν σήμερον αἱ μᾶλλον αἰθέριαι τῶν γυναικῶν ἔχουσι δόσιν τινὰ πρακτικῆς καὶ προφυλάσσονται ἀπὸ τῶν ἀσωτειῶν τοῦ συζύγου.

Ἀληθῶς λοιπὸν ὡμίλησε πρὸς τὸν κ. Βωνοάζ.

Αἱ διὰ τὸ μέλλον προφυλάξεις εἶχον ληφθῆ, καὶ αἱ προφυλάξεις αὐταὶ ἔμελλον νὰ παράξωσι καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ Φίλιππος Βωνοάζ εἶχεν ἐξέλθει τοῦ θαλάμου τῆς συζύγου του ὑπὸ τὸ κράτος σφοδροῦ ἐρεθισμοῦ.

Ἠισθάνετο ἀναφυομένας δι' αὐτὸν μεγάλας δυσκολίας.

Ἦτο ὁ σύζυγος τῆς δεσποινίδος Σαρναίου καὶ ὁ διαχειριστὴς τῆς περιουσίας της, ἀλλ' εἶχε τὰς χεῖρας δεδεμένας.

Ὁ συμβολαιογράφος τῆς δουκίσσης, λαβὼν αὐτὸν κατὰ μέρος, τῷ εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς:

— Ἡ θέσις ὑμῶν τυγχάνει γνωστή. Τὰ κτήματά σας, τὸ μέγαρον καὶ αἱ γαῖαι στοιχίζουν ὀκτακοσίας ἕως ἐννεακοσίας χιλιάδας φράγκων· τὰς ὀφείλετε· ἀλλὰ μὲ τὴν τάξιν, ἐξοικονομῶν ἀπὸ τῶν σημαντικῶν εἰσοδημάτων τῆς κομήσσης, θὰ ἐξοφλήσετε ἐν ἀνέσει, καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ.

Καὶ τὰ πάντα εἶχον κανονισθῆ καὶ διατυπωθῆ.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ συμβολαιογράφος δὲν

διέκειτο ὅλως ἐχθρικῶς πρὸς τὸν Βωνοάζ, πράγματι ὅμως δὲν εἶχεν ἴδει διὰ καλοῦ βλέμματος αὐτὸ τὸ συνοικέσιον.

Χάριν τῆς ἀριστοκρατικῆς του πελατείας καὶ τῆς κληρονόμου, ἧς ἐπηγρύπνει τὰ συμφέροντα, ἔθηκεν εἰς χρῆσιν ὅλα τὰ μέσα, ὅσα ὁ Κώδηξ τῷ ἐχορήγει, πρὸς περιστολὴν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ συζύγου ἐπὶ τῆς προικός.

Μετὰ νύκτα τεταραγμένην καὶ πυρετώδη, περὶ τὴν ἐνάτην τῆς πρωΐας, ὁ κόμης ἐξῆλθε τοῦ πύργου καὶ περιεφέρετο ἐν τῷ ἄλσει, μὲ περίφροντι τὸ ὕφος, ὅτε συνηντήθη πρὸς τὸν δόκτορα Καμπεῦρόλ.

— Αἴ! κάτι πρωΐ, κόμη! τῷ εἶπεν ὁ ἰατρός. Κατόπιν ἡμέρας γάμων... Ποῦ βαίνετε οὕτω;

— Ν' ἀναπνεύσω! καὶ σεῖς;

— Ἐγὼ σκέπτομαι εἰς τὰς μικράς μου ἐπιχειρήσεις... Ἰδοὺ μία διεξαχθεῖσα καλῶς, δαίμονα! Ὑπολείπεται μόνον τώρα ὁ κανονισμὸς τῶν λογαριασμῶν!

— Δύσκολον πρὸς τὸ παρὸν τὸ πρᾶγμα!

— Αἴ; ἐπεφώνησεν ὁ Καμπεῦρόλ. Λέγετε;...

— Ὅτι τόσα εἶνε σήμερον τὰ κεφάλαιά μου, ὅσα καὶ πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

— Ἐλᾶτε δά! θέλετε νὰ ἀστειευθῆτε!

— Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι δὲν ἔχω ποσῶς τοιαύτην διάθεσιν.

— Ἐξηγηθῆτε. Ἡ περιουσία τῆς δεσποινίδος Σαρναίου εἶνε κολοσσαία.

— Ὄχι ὅσον τὴν νομίζετε.

— Χωρὶς νὰ σφάλω, τὴν κρίνω ἀποφέρουσαν διακοσίων χιλιάδων εἰσοδήματα.

— Ἔπειτα;

— Διάβολε! Κάμνετε ὅτι δὲν καταλαμβάνετε!

— Ὄχι, ἀλλ' ἡ περιουσία εἶνε κλειδωμένη, πεφιλημένε μου Καμπεῦρόλ.

— Κλειδωμένη!...

— Καὶ μὲ τριπλᾶ κλεῖθρα... Ἀδύνατον νὰ θέσῃ τις χεῖρα εἰς αὐτήν.

— Μπά!...

— Εἶνε ὡς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς τὸ λέγω.

— Καὶ τὰ χρέη σας;

— Οἱ πιστωταί μου θὰ περιμένωσι. Θὰ τοὺς ἐξοφλῶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ τμηματικῶς.

Ὁ ταγματάρχης ἐπορφυρώθη.

— Ἔστω, ἀπεφάνθη, διὰ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ δι' ἐμέ;

— Διὰ σᾶς!

— Ναί, μὲ τὰς πεντακοσίας μου χιλιάδας! Τὰ μεσιτικά! Τὰ ἐκέρδισα ἐπαξίως, βροντὴ τοῦ διαβόλου!

— Θὰ κάμετε ὅ,τι καὶ οἱ ἄλλοι.

— Θὰ περιμένω;

— Ἐννοεῖται.

— Ἄ! Ἀστειεύεσθε, πιστεύω;

— Ποσῶς.

Ὁ ἰατρὸς ἐξεστόμισε φρικώδη βλασφημίαν.

— Καὶ ἕως πότε πρέπει νὰ περιμένω; ἠρώτησε.

— Περὶ τούτου ἐσκεπτόμην καθ' ὅλην τὴν νύκτα!

— Ὅλην τὴν νύκτα! Ἀλλ' εἶσθε πολὺ εὐτράπελος, Διάβολε! Εἴχετε ἄλλο καλλίτερον νὰ ἐκάμνετε.

Ὁ Βωνοὰζ συνέπτυξε τὰς ὀφρῦς. Αἱ ἀναμνήσεις του δὲν ἦσαν ἐκ τῶν προκαλουσῶν μειδίαμα.

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐσκέφθην περὶ τούτου καθ' ὅλην τὴν νύκτα, εἶπεν ἐκ νέου.

— Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεών σας, ἂν ἀγαπᾶτε;

— Ἰδοὺ αὐτό!

Ὁ ταγματάρχης Καμπεῦρὸλ εἶχε περιέλθει εἰς πλήρη παροξυσμόν. Καὶ ἡ ἀποτυχία του ἄλλως δὲν ἦτο ἀσήμαντος! Περιέμενε νὰ ψαύσῃ τὰ τόσον ἐπαξίως κερδηθέντα γραμμάτια, κατόπιν τῆς ἐπιδεξίου του πολιτικῆς, καὶ ἡ μαγεία ἀπεμακρύνετο.

Χίλια κανόνια!

Ἡ δυσαρέσκειά του ἐξερράγη δίκην σφαίρας.

— Δὲν γνωρίζω τί ἐφαντάσθητε, ἀγαθέ μου, εἶπε μετ' ἀνευλαβοῦς οἰκειότητος, οὔτε ἂν ἡ θεραπεία εἶνε ἀποτελεσματική, ἀλλά, χίλιαι βρονταί! τὸ κάταπότιον δὲν πηγαίνει κάτω. Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς εἴπω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ φωνάξω μὲ ὅλην μου τὴν δύναμιν! Πῶς! σᾶς θέτω εἰς χεῖρας μίαν κληρονόμον ἀπὸ τὰς ὀλίγας τῶν Παρισίων, ὁ γάμος ἐτελείωσε καθ' ὅλα, περιμένω τὴν ἀμοιβήν μου, καὶ ἔρχεσθε νὰ μὲ πληρώσετε μὲ στρεψοδικίας! Ἄσχημη μοῦ φαίνεται αὐτὴ ἡ πληρωμή, δαίμονα! Πολὺ ἄσχημη, καὶ πιστεύω θ' ἀλλάξετε γνώμην.

— Δὲν ὑπάρχει μέσον!

— Ὀργὴ τῆς ὀργῆς!

— Καὶ ἂν συσσωρεύσετε ἐναντίον μου πᾶσαν ἐπιτίμησιν, εἰς τί θὰ σᾶς ὠφελήσῃ τοῦτο;

— Ἴδωμεν! Προσπαθήσατε.

— Αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἤθελον!

— Κάμετε ἓν μικρὸν δάνειον.

— Ἀδύνατον! Κάλλιον νὰ τὰ συμβιβάσωμεν.

— Πῶς;

— Θὰ σᾶς δίδω τὸ ποσὸν κατ' ἀκριβεῖς δόσεις, ὅσον καὶ ἂν στοιχίζῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν προϋπολογισμόν μου.

— Καὶ ἂν συμβῇ ν' ἀποθάνετε, νὰ χωρισθῆτε ἴσως, ποῦ εἶνε αἱ ἀσφάλειαί μου;

— Εἶσθε τῇ ἀληθείᾳ δύσπιστος.

— Θέλω τὸ χρῆμά μου. Μοῦ ἀνήκει. Τὸ θέλω, δαίμονα! Μοῦ τὸ ὀφείλετε, ναὶ ἢ ὄχι;

— Τίς λέγει τὸ ἐναντίον;

— Χωρὶς ἐμέ, θὰ ἦσθε εἰς τὰ μαλακὰ σκεπάσματα!

— Μὴ παραφέρεσθε, ἀκούσατέ με.

— Ὁμιλεῖτε.

— Ἡ δούκισσα δὲν θὰ ζῇ αἰωνίως...

Ὁ ἰατρὸς ἐγρύλλισε:

— Νὰ περιμένω ἀπὸ ἕνα θάνατον...

— Καθ' ἣν ἡμέραν ἐκλίπῃ, θὰ ἔχετε εἰς χεῖρας τὸ ποσόν σας. Ἔχετε τὸν λόγον μου.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ἀλλά...

— Ἀλλὰ τί;

— Ἡ γραῖα δύναται νὰ μᾶς θάψῃ ὅλους...

— Ἀπίθανον!

— Στερεὰ κράσις... Περγαμηνή, ψυχρά... κανὲν πάθος... καμμία ὑπερβολή... νηφάλιος ὡς καμήλα τῆς Ἀφρικῆς, καρδία παγωμένη... χωρὶς συγκίνησιν. Δὲν βλέπω τί τὴν ἐμποδίζει νὰ ζήσῃ ἑκατὸν ἔτη... καὶ ἄλλα ἀκόμη!... Ὀργὴ τοῦ Κυρίου!

Τὰ χείλη τοῦ ταγματάρχου, αἱ τρίχες του, ἡ ἐπιδερμίς του, οἱ βραχίονές του, οἱ διαγράφοντες ἐν τῷ κενῷ βιαίας κινήσεις, προέδιδον ἐρεθισμὸν ἐξιχθέντα μέχρι παροξυσμοῦ.

Ἐν ὀλίγαις στιγμαῖς παρήλασε τοῦ στόματός του ὅλον τὸ κομβολόγιον τῶν συνήθων ὕβρεών του.

Πράγματι, οὐδεμίαν εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν λόγον τοῦ συνεταίρου του. Ἤθελε τὸ χρῆμα! Καὶ ἠσθάνετο τὸ οἰκοδόμημά του ὅλον ἕτοιμον νὰ καταρρεύσῃ. Ἐκ τοῦ ἑκατομμυρίου, ὃ διεῖδε, καὶ οὗτινος ἐνόμιζεν ἑαυτὸν κάτοχον ἤδη, τῷ ὑπέμενον μόναι αἱ διακόσιαι χιλιάδες τῆς δουκίσσης καὶ ἡ διὰ τὰς κόρας παρακαταθήκη.

Ἦσαν ἀσήμαντα.

Ὁ κόμης ἐδικαιολογεῖτο.

Τὰ πράγματα ἐκανονίσθησαν ἄλλως ἢ ὅπως αὐτὸς ἤθελεν. Ὁ κατηραμένος συμβολαιογράφος περιέβαλε τὴν περιουσίαν τῆς συζύγου του διὰ σωρείας ἀμυντικῶν ὅπλων καὶ ὀχυρωμάτων. Οὐδὲν ὑπῆρχε μέσον ὅπως διαμελισθῇ.

Ἠδύνατο, αὐτὸς ὁ Βωνοάζ, νὰ ἐπεδείκνυε φανερῶς τὴν φιλοχρηματίαν του καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ νὰ θέσῃ χεῖρα ἐπὶ τῆς προικὸς τῆς δεσποινίδος Σαρναίου; Πρέπει νὰ ἦνέ τις λογικός, τί διάβολον!

[Ἕπεται συνέχεια].

ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΔΕ ΑΜΙΤΣΙΣ

ΙΣΠΑΝΙΑ

Τὸ ὁπλοστάσιον τῆς Μαδρίτης εἶνε ἓν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων τοῦ κόσμου. Ὅταν κατὰ πρῶτον εἰσέλθετε εἰς τὴν εὐρυτάτην αἴθουσαν, αἰσθάνεσθε ἕνα κτύπον εἰς τὴν καρδίαν σας, νομίζετε ὅτι τὸ αἷμα θὰ σᾶς πνίξῃ καὶ μένετε ἀκίνητοι εἰς τὸ κατώφλιον ὡς νὰ εἴχετε ἀπολέσει τὸ μνημονικόν σας.

Ὁλόκληρον στράτευμα ἱππέων, κεκαλυμμένων ὑπὸ σιδήρου, μὲ τὰ ξίφη εἰς τὴν πυγμήν, μὲ τὰ ἀκόντια τεταμένα, ἀπαστραπτόντων, φοβερῶν, ὁρμᾷ ἐναντίον σας ὡς λεγεὼν φαντασμάτων.

Εἶνε στράτευμα ἀπὸ αὐτοκράτορας, βασιλεῖς, δοῦκας, περιβεβλημένους τὰς λαμπροτέρας πανοπλίας, αἵτινες παρήχθησάν ποτε ὑπὸ χειρὸς ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπὸ δεκαοκτὼ ὑπερμεγέθη παράθυρα χύνεται χείμαρρος φωτός, ὅπερ σᾶς θαμβόνει καὶ σᾶς ζαλίζει διὰ τῆς λάμψεως τῶν ἀκτίνων καὶ τῶν ποικίλων χρωματισμῶν, οὓς παράγει.

Οἱ τοῖχοι εἶνε κεκαλυμμένοι ἀπὸ θώρακας, περικεφαλαίας, τόξα, ὅπλα πυροβόλα, ξίφη, ἐγχειρίδια, ἀκόντια ἀγώνων, ὑπερμεγέθη τυφέκια, δόρατα γιγαντώδη, ἀνυψούμενα ἀπὸ τοῦ δαπέδου μέχρι τοῦ θόλου τῆς ὀροφῆς. Ἀπὸ τοῦ θόλου κρέμανται σημαῖαι ὅλων τῶν στρατευμάτων τοῦ κόσμου, τρόπαια τῆς Ναυπάκτου, τοῦ Ἁγίου Κουϊντίνου, τοῦ περὶ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, τῶν κατὰ τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Κούβης καὶ τοῦ Μεξικοῦ πολέμων. Εἰς κάθε μέρος εἶνε πλῆθος ἐνδοξων σημάτων, ὅπλων περικλεῶν, θαυμαστῶν ἔργων τέχνης, εἰκόνων, ἐμβλημάτων, ὀνομάτων ἀθανάτων

Δὲν ἠξεύρει τις πόθεν ν' ἀρχίσῃ νὰ θαυμάσῃ. Τρέχει κατ' ἀρχὰς ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, παρατηρῶν τὰ πάντα καὶ μηδὲν βλέπων καὶ κουράζεται πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης εὑρίσκονται οἱ ὁπλισμοὶ τοῦ ἱππικοῦ. Ἵπποι καὶ ἱππεῖς εἶνε τοποθετημένοι κατὰ σειρὰν ἀνὰ τρεῖς, ἀνὰ δύο, πάντες ἐστραμμένοι πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, ὡς μία ἴλη ἑτοίμη πρὸς ἐκκίνησίν· διακρίνονται δὲ ἐκ πρώτης ὄψεως μεταξὺ τῶν ἄλλων αἱ πανοπλίαι Φιλίππου τοῦ Β', Καρόλου τοῦ Ε', τοῦ Ἐμμανουὴλ Φιλιμπέρτου, τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου.

Ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐπὶ βάθρων φαίνονται περικεφαλαῖαι, κράνη, περιλαίμια, ἀσπίδες, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἀραγῶνος, τῆς Καστιλίας, τῆς Ναυάρρας, κατειργασμένοι ἐν λεπτοτάτοις ἀναγλύφοις ἐξ ἀργύρου, ἅτινα παριστῶσι μάχας, σκηνὰς ἐκ τῆς μυθολογίας, πρόσωπα συμβολικά, τρόπαια, ρωπογραφίας, στεφάνους.

Τινὰ τούτων, ἔργα τῶν ἐπιφανεστέρων καλλιτεχνῶν τῆς Εὐρώπης, εἶνε ἀνεκτιμήτου ἀξίας, ἄλλα δὲ ἔχουσι, παράδοξα σχήματα, καὶ εἶνε πλήρη κοσμημάτων. Ἔπειτα μικραὶ περικεφαλαῖαι καὶ μικροὶ θώρακες βασιλοπαίδων, ξίφη καὶ ἀσπίδες δωρηθεῖσαι ὑπὸ παπῶν καὶ μοναρχῶν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁπλισμῶν τοῦ ἱππικοῦ φαίνονται ἀγάλματα μὲ φανταστικὰς στολὰς Ἀμερικανῶν, Ἀφρικανῶν, Κινέζων, τὰς ὁποίας κοσμοῦσι πτερά, κωδωνίσκοι τόξα καὶ φαρέτραι, προσωπίδες πολεμικαὶ προξενοῦσαι τρόμον, ἐνδύματα μανδαρίνων χρυσᾶ καὶ μεταξωτά.

Εἰς τοὺς τοίχους ἄλλαι πανοπλίαι· ἡ τοῦ μαρκησίου Πεσκάρα, ἡ τοῦ ποιητοῦ Γαρκιλάζο δὲ λὰ Βέγγα, ἡ τοῦ μαρκησίου Σάντα Κρούθ, ἡ γιγαντώδης τοῦ Ἰωάννου Φριδερίκου τοῦ Μεγαλοψύχου, δουκὸς τῆς Σαξονίας, μεταξὺ δὲ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης, σημαῖαι ἀραβικαί, περσικαὶ καὶ ἄλλαι καταξεσχισμέναι.

Ἐν ταῖς προθήκαις ἀτελεύτητος σειρὰ ξιφῶν, ἀκούοντες δὲ τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἔφερον, ἀνατριχιάζετε. Τὸ ξίφος τοῦ πρίγκηπος Κονδέ, τὸ ξίφος Ἰσαβέλλας τῆς Καθολικῆς, τὸ ξίφος Φιλίππου τοῦ Β', τὸ ξίφος τοῦ Φερδινάνδου Κόρτες, τὸ ξίφος τοῦ Κόντε, δουκὸς τοῦ Ὀλιβάρες, τὸ ξίφος τοῦ Ἰωάννου τῆς Αὐστρίας, τὸ ξίφος τοῦ Κοντζάλβο τοῦ Κονδόβα, τὸ ξίφος τοῦ Πιτζάρρο, τὸ ξίφος τοῦ Κιδ, ὀλίγον δὲ παραιτέρω ἡ περικεφαλαία τοῦ βασιλέως Βοαβδὶλ τῆς Γρανάτας, ἡ ἀσπὶς Φραγκίσκου τοῦ Α', ἡ ἔδρα, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὰ στρατόπεδα Κάρολος ὁ Ε'.

Εἴς τινα γωνίαν τῆς αἰθούσης, εἶνε παρατεταγμένα τὰ τρόπαια τῶν ὀθωμανικῶν στρατῶν· κράνη πλήρη πολυτίμων λίθων, πτερνιστῆρες, ἀναβολεῖς ἐκ χρυσοῦ, περιλαίμια αἰχμαλώτων, ἐγχειρίδια, *πάλαι* μὲ θήκας ἐκ βελούδου, κεντημένας μὲ χρυσὸν καὶ μαργαρίτας· τὰ λάφυρα τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, φονευθέντος ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος, ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῆς Ναυπάκτου· τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ αὐτοῦ ἐνδύματα, ἡ ζώνη, ἡ ἀσπίς, τὰ λάφυρα τῶν υἱῶν του· αἱ σημαῖαι, αἱ ἀποσπασθεῖσαι ἀπὸ τὰς τριήρεις. Ἐν ἄλλῃ γωνίᾳ, στέφανοι ἀναθηματικοί, σταυροὶ καὶ περιδέραια ἡγεμόνων Γότθων. Ἐν ἄλλῳ διαμερίσματι, τὰ ἀντικείμενα, τὰ ἀφαιρεθέντα ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς τοῦ Μαριβέλες, ἀπὸ τοὺς Μαύρους τοῦ Καγγαγιὰν καὶ τοῦ Μινδαναὸ, ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τῶν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων νήσων τῆς Ὠκεανείας· περιδέραια ἀπὸ κελύφη κοχλιῶν, καπνοσύριγγες ἀπὸ ἔλασμα ὀρειχάλκινον, ξύλινα εἴδωλα, πλαυγίαυλοι ἀπὸ κάλαμον, κοσμήματα ἐν εἴδει ποδῶν ἐντόμων, ἱμάτια αἰχμαλώτων ἀπὸ φύλλα φοίνικος, φύλλα μὲ γράμματα, χρησιμεύοντα ὡς διαβατήρια, βέλη δηλητηριασμένα, πελέκεις δημίων. Ἔπειτα, ὅπου δήποτε καὶ ἂν στραφῆτε, ἐφίππια βασιλέων, χλαμύδες, κανόνια μακρά, τύμπανα ἱστορικά, τελαμῶνες, ἐπιγραφαί, ἀναμνήσεις καὶ εἰκόνες πάσης ἐποχῆς καὶ πάσης χώρας, ἀπὸ τῆς καθόδου τῶν Γότθων μέχρι τῆς μάχης τοῦ Τετουάν, ἀπὸ τοῦ Μεξικοῦ μέχρι τῆς Κίνας· ἐμπορεῖον ὁλόκληρον θησαυρῶν καὶ ἀριστοτεχνημάτων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπομακρύνεταί τις συγκεκινημένος, ζαλισμένος, ἀποκαμωμένος, ἵνα συνέλθῃ ἀκολούθως εἰς ἑαυτὸν ὡς ἀπὸ ὀνείρου μὲ τὸ μνημονικόν του κατάκοπον καὶ συγκεχυμένον.

Ἐὰν ἡμέραν τινὰ μέγας τις Ἰταλὸς ποιητὴς θελήσῃ νὰ ψάλῃ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ νέου κόσμου, εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος θὰ εἰμπορέσῃ νὰ ἀντλήσῃ ἰσχυροτέρας ἐμπνεύσεις ἢ εἰς τὸ ναυτικὸν Μουσεῖον τῆς Μαδρίτης, διότι εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος αἰσθάνεταί τις περισσότερον τὴν παρθένον αὔραν τῆς ἀγρίας Ἀμερικῆς καὶ τὴν ἀόρατον παρουσίαν τοῦ Κολόμβου.

Ὑπάρχει μία αἴθουσαα, καλουμένη *Θάλαμος τῶν Ἀνακαλύψεων*. Ὁ ποιητής, εἰσερχόμενος, ἐὰν πράγματι ἔχει ψυχὴν ποιητοῦ, θὰ ἀποκαλυφθῇ μετ' εὐλαβείας.

Εἰς οἱονδήποτε σημεῖον τῆς αἰθούσης πέσῃ ὁ ὀφθαλμός σας, βλέπετε εἰκόνα τινὰ κινοῦσαν εἰς πολλοὺς τὴν καρδίαν. Δὲν εὑρίσκεσθε πλέον ἐν Εὐρώπῃ, οὔτε ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ· εὑρίσκεσθε ἐν τῇ Ἀμερικῇ τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, ἀναπνέετε τὴν αὔραν ἐκείνην, βλέπετε τοὺς τόπους ἐκείνους, αἰσθάνεσθε τὴν ζωὴν ἐκείνην.

Ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχει ὑψηλὸν τρόπαιον ἐξ ὅπλων, ἀφαιρεθέντων ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς τῶν ἀνακαλυφθεισῶν χωρῶν· ἀσπίδες κεκαλυμμέναι διὰ δορᾶς θηρίων, βέλη ἐκ καλάμου, μὲ γλυφίδας πτερωτάς, ρόπαλα, ράβδοι, βακτηρίαι τεράστιαι, ξίφη μεγάλα ὀδοντωτὰ ἐν εἴδει πρίωνος, σκῆπτρα ἄμορφα, φαρέτραι γιγαντώδεις, ἐνδύματα ἐκ δορᾶς πιθήκων, φάσγανα βασιλέων καὶ δημίων, ὅπλα τῶν ἀγρίων τῆς Κούβης, τοῦ Μεξικοῦ, τῆς νέας Καληδονίας, τῶν Καρολίδων, τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ, μαῦρα, παράδοξα, φρικώδη, διεγείροντα ἐν τῇ φαντασίᾳ συγκεχυμένα ὁράματα τρομακτικῶν ἀγώνων, ἐν τῇ μυστηριώδει σκοτίᾳ τῶν παρθένων δασῶν, ἐντὸς ἀτελευτήτων λαβυρίνθων δένδρων ἀγνώστων. Πέριξ δὲ τῶν λαφύρων τούτων κόσμου ἀγρίου, εἰκόνες καὶ ἀναμνήσεις τῶν νικητῶν: ἐδῶ ἡ εἰκὼν τοῦ Κολόμβου, ἐκεῖ ἡ εἰκὼν τοῦ Πιτσάρρου, παρεκεῖ ἡ εἰκὼν τοῦ Φερδινάνδου Κόρτες· ἐπί τινος τοίχου ὁ χάρτης τῆς Ἀμερικῆς, ὃν ἐχάραξεν ὁ Ἰωάννης δὲ λὰ Κόζα, κατὰ τὸν δεύτερον πλοῦν τοῦ Γενουηνσίου, ἐπὶ μεγάλου πίνακος πλήρους σχημάτων, χρωμάτων, σημείων, ἅτινα ἔμελλον νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς διεύθυνσιν τῆς ἐκστρατείας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν χωρῶν. Παρὰ τὸν πίνακα ἓν τεμάχιον τοῦ δένδρου, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἀνεπαύθη ὁ κατακτητὴς τοῦ Μεξικοῦ κατὰ τὴν περίφημον *θλιβερὰν νύκτα*, μετὰ τὴν διάβασιν διὰ μέσου τοῦ ἀπειροπληθοῦς στρατοῦ, ὅστις τὸν ἀνέμενεν εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ὀτούμπα, ἓν ἀγγεῖον κατασκευασθὲν ἀπὸ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου, παρὰ τὸ ὁποῖον ἀπέθανεν ὁ περικλεὴς πλοίαρχος Κούκ, ἀπομιμήσεις λέμβων, ἀκάτων, σχεδιῶν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀγρίοις, εἰς στέφανος ἐξ εἰκόνων ἐνδόξων θαλασσοπόρων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ μεγάλη εἰκὼν παριστῶσα τὰ τρία πλοῖα τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, τὴν *Νίναν*, τὴν *Πίνταν* καὶ τὴν *Ἁγίαν Μαρίαν*, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνακαλύπτουσι τὴν ἀμερικανικὴν γῆν, πάντες δὲ οἱ ναῦται ὄρθιοι ἐπὶ τῶν πρυμνῶν, κινοῦντες τὰς χεῖρας καὶ ρηγνύοντες κραυγάς, χαιρετίζουν τὸν νέον κόσμον καὶ εὐχαριστοῦν τὸν Θεόν.

Δὲν ὑπάρχει λέξις ἐκφράζουσα τὴν συγκίνησιν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεταί τις ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς εἰκόνος ἐκείνης, οὔτε δάκρυ πολυτιμότερον ἐκείνου, ὅπερ ὑποτρέμει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σας τὴν στιγμὴν ἐκείνην, οὔτε ψυχὴ ἀνθρωπίνη, ἥτις νὰ μὴ αἰσθάνεται ἑαυτὴν μεγαλειτέραν τὴν ὥραν ἐκείνην!

Αἱ ἄλλαι αἴθουσαι, δέκα τὸν ἀριθμόν, εἶνε ἐπίσης πλήρεις πολυτίμων ἀντικειμένων. Ἐν τῇ αἰθούσῃ, τῇ κειμένῃ παραπλεύρως τοῦ *Θαλάμου τῶν Ἀνακαλύψεων* εἶνε συνειλεγμέναι αἱ ἀναμνήσεις τῆς μάχης τοῦ Τραφαλγάρ· ἡ εἰκὼν τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἡ ὁποία ἦτο εἰς τὸν θαλαμίσκον τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου *Real Trinidad*, καὶ ἡ ὁποία ἀφῃρέθη παρὰ τῶν Ἄγγλων ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τῆς καταβυθίσεως τοῦ πλοίου· ὁ πῖλος καὶ τὸ ξίφος τοῦ Φριδερίκου Γραβίνα, γενικοῦ διοικητοῦ τοῦ ἱσπανικοῦ στόλου, ἀποθανόντος κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν· μέγα ἀπεικόνισμα τέλειον τοῦ πλοίου *Ἁγίας Ἄννης*, ἑνὸς ἐκ τῶν ὀλίγων τὰ ὁποῖα ἐξῆλθον σῶα ἐκ τῆς μάχης· σημαῖαι, προσωπογραφίαι ναυάρχων, εἰκόνες παριστῶσαι ἐπεισόδια τῆς φοβερᾶς ἐκείνης πάλης. Πλησίον δὲ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ Τραφαλγάρ, πολλαὶ ἄλλαι, αἵτινες ὁμιλοῦν ὄχι ὀλιγώτερον ζωηρῶς εἰς τὴν ψυχήν, ὡς ἓν ποτήριον κατεσκευασμένον ἐκ τοῦ ξύλου τοῦ δένδρου, τοῦ καλουμένου *Ceiba*, ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ὁποίου ἐτελέσθη ἡ πρώτη ἐν Ἀβάννᾳ λειτουργία τὴν 19 Μαρτίου 1519. Ἡ ράβδος τοῦ πλοιάρχου Κούκ· εἴδωλα ἀγρίων, σμίλαι λίθιναι διὰ τῶν ὁποίων οἱ Ἰνδοὶ τοῦ Πορτορίκου κατειργάζοντο τὰ εἴδωλα πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς νήσου.

[Ἑπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΓΔΑΝΟΒΙΤΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Πυκναὶ νιφάδες χιόνος ἔπιπτον πρὸ δύο ἡμερῶν, ὅτε ἔφθασα εἰς τὴν Δάϋαν[1]. Καθ' ὁδὸν οἱ πόδες τοῦ ἵππου μου ἐβυθίζοντο ἐντὸς τοῦ παχέος λευκοῦ τάπητος, ὅστις ἐκάλυπτε τὴν γῆν, καὶ τὸ φορτίον τῶν δύο ἡμιόνων μου περιεβάλλετο ὑπὸ χιόνος ὡς ὑπὸ ἐπισωρευομένου μαλλίου. Μολονότι κεκαλυμμένος μέχρις ὤτων διὰ τοῦ μανδύου μου, ἔτρεμον ἐκ τοῦ ψύχους καὶ κατηρώμην κατ' ἐμαυτὸν τὴν γελοίαν ἀντίφασιν τῆς ἥκιστα ἀβρόφρονος φύσεως, ἥτις μετέβαλλε εἰς λαπονικὴν τὴν χώραν, ἐν ᾗ προσεδόκων εὐλόγως κύματα φωτὸς καὶ μαγευτικὰ τοπεῖα, ὅταν αἴφνης ἡ φωνὴ τοῦ ὁδηγοῦ μὲ ἀπέσπασε τῆς χαυνώσεώς μου.

— Ἰδού, κύριε, μοὶ εἶπε, δεικνύων μοι διὰ τῆς μελαγχροινῆς χειρός του μικρὰν στέγην, αἰφνιδίως προβαλοῦσαν μεταξὺ τῶν δένδρων.

Ὕψωσα τοὺς κεχαυνωμένους ὀφθαλμούς μου καὶ διέκρινον ἐνώπιόν μου εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, δώδεκα ἢ δεκαπέντε οἰκίας τεταγμένας πέριξ κομψοῦ κωδωνοστασίου, ὧν ὑπερέβαλεν ὀδοντωτὸς προμαχών, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐβάδιζε στρατιώτης φρουρός.

Ἐβίασα τὸν ἵππον μου, διότι ἐπειγόμην ν' ἀνεύρω στέγην καὶ πῦρ, ἀφίππευσα δὲ πρὸ τοῦ σταθμοῦ, ὅπου δεκανεὺς τῆς Ξένης Λεγεῶνος ἦλθε πρός με.

Ἦτο ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος μὲ πυκνὴν καὶ μεταξώδη γενειάδα ὡς ριπίδιον, ἐν ᾗ ἔλαμπον ἀργυραί τινες τρίχες· εἶχε πρόσωπον εὔχαρι, χαρακτῆρας εὐγενεῖς καὶ ὀφθαλμοὺς κυανοὺς καὶ γλυκεῖς, σχεδὸν ὀνειροπόλους, καὶ μέτωπον εὐρύ, διαυλακούμενον ὑπὸ προώρων ρυτίδων.

— Ἂς ἔλθῃ ἕνας νὰ κρατήσῃ τὸν ἵππον τοῦ λοχαγοῦ, ἐφώναξε. Εἶτα δ' ἀπευθυνθεὶς πρός με:

— Θὰ λάβω τὴν τιμήν, εἶπε, νὰ ὁδηγήσω τὸν λοχαγόν μου πρὸς τὸν φρούραρχον.

Ἡ φωνή του ἦτο ἔρρυθμος καὶ ἡ ἔκφρασίς του λίαν ἀριστοκρατική, ὥστε, χωρὶς νά το θέλω, ἐξεπλάγην καί, χαιρετῶν αὐτόν, ἐξέφρασα τὰς εὐχαριστίας μου, ὡς θὰ ἔπραττον πρὸς ἐπίσημον πρόσωπον. Ὁ δεκανεὺς δὲν ἔδειξεν ὅτι ἐνόησε καὶ ἐτάχθη στρατιωτικῶς ὅπως διέλθω.

Τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ δεῖπνον, κατὰ τὴν συνδιάλεξιν ἐνεθυμήθην τὸν παράδοξον στρατιώτην καὶ ἠρώτησα τὸν φρούραρχον περὶ αὐτοῦ.

— Οὐδείς, ἀγαπητέ μοι, γνωρίζει τι. Ἴσως εἶνε μέγας κύριος Ρῶσσος, ὅστις εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ πιστεύσῃ εἰς τὰς μηδενιστικὰς φαντασιοπληξίας καὶ εὑρέθη αἴφνης μεταξὺ τῆς ἐξορίας καὶ τῆς Σιβηρίας. Ὅτε, πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν, ἦλθε νὰ καταταχθῇ, ὁ ὑπεπιμελητὴς κατέταξεν αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος Μαγδάνοβιτς, τὸ ὁποῖον ἦτο γεγραμμένον εἰς εἶδός τι γεννητηρίου πράξεως. Οὐδὲν ἔκτοτε ἐμάθομεν περὶ αὐτοῦ. Εἶναι ὅμως ἄριστος στρατιώτης, εἰς ἄκρον πρᾶος καὶ εὐπειθής, εὐπρεπέστατος τοὺς τρόπους, ὥστε νὰ ἐνοχλώμεθα ἐνίοτε, οὐδέποτε πίνων καὶ σπανιώτατα ἐξερχόμενος τοῦ σταθμοῦ. Εἶνε σωστὸς γρῖφος, ἀλλ' ἐνταῦθα, ὡς γινώσκετε, τοῦτο δὲν εἶνε σπάνιον...

— Ἔχετε πολλοὺς τοιούτους μυστηριώδεις εἰς τὴν λεγεῶνα;

— Τόσους, ὥστε νὰ σχηματίσωμεν ὁλόκληρον λόχον. Ἐὰν θέλετε, αὔριον θὰ σᾶς δείξω τὸν λοχίαν Παδόφσκη, καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἰένης, ἀναμιχθέντα εἰς κοινωνιστικὸν κίνημα καὶ καταδικασθέντα ἐρήμην εἰς θάνατον. Ἐὰν ὅμως προτιμᾶτε, θέλομεν σᾶς παρουσιάσει ἕνα Ρωμοῦνον μηχανικὸν ἢ ἕνα Ἰταλὸν μουσικόν, ὅστις ἐφόνευσε τὸν ἐραστὴν τῆς συζύγου του, καὶ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πατρίδος του, ἕνα πρῴην Πολωνὸν παλατῖνον...

1 Ἀλγερία.

καί τι καλλίτερον ἀκόμη, ἕνα Οὔγγρον κόμητα, συνδεόμενον σχεδὸν μετὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας τῆς Αὐστρίας.

— Παράδοξοι τύχαι! ἐψιθύρισα κατ' ἐμαυτόν.

*
* *

Ἔμεινα εἰς τὴν Δάϋκν πολλὰς ἑβδομάδας, χάριν τοπογραφικῶν ἐργασιῶν. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἔβλεπον εἰς τὴν γραμμὴν τὸν ἀποτελοῦντα τὴν φρουρὰν λόχον καὶ ἐφανταζόμην ὁποῖα ἄγνωστα δράματα ρίπτουσιν ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς τριχρόου σημαίας τὰ ναυάγια παντὸς ἔθνους, πάσης κοινωνίας, δυστυχεῖς ἀστέγους, μεγάλους κυρίους ἀπεγοητευμένους ἢ ἀδιορθώτους κακοποιούς, οἵτινες αἰτοῦσι παρὰ τῆς Γαλλίας τεμάχιον ἄρτου, ἀντὶ τοῦ ὁποίου παρέχουσιν αὐτῇ ἀφειδῶς τὸ αἷμά των. Ὁποῖαι ἀποκρύπτονται δυστυχίαι ἢ αἱμάσσουσαι ἔτι πληγαί, πόσαι θλίψεις καὶ ἀπογοητεύσεις, πόσα ἴσως ἐγκλήματα! Ἠσθανόμην δ' οἶκτον πρὸς τοὺς ναυαγοὺς ἐκείνους τοῦ βίου, οἵτινες, μὴ καταβαλλόμενοι ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας, προτιμῶσι μίαν σφαῖραν εἰς τὴν καρδίαν ἀντὶ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτόχειρος.

Ἡμέραν τινά, τὸ τάγμα, εἰς ὃ ἀνῆκεν ὁ λόχος, διετάχθη ν' ἀπέλθῃ εἰς τὸ Τογκῖνον. Ἀπεχαιρέτησα τοὺς ἀξιωματικούς, μεθ' ὧν ἐπὶ τρεῖς μῆνας εἶχον συμβιώσει, ἀκολούθως δ' ἐγὼ αὐτός, περατωθείσης τῆς ἀποστολῆς μου, ἀπῆλθον εἰς Ὀράν, ὅπως ἐπιβιβασθῶ διὰ τὴν Γαλλίαν καί... ἐλησμόνησα τὴν Δάϋκν, τὴν λεγεῶνα, τὸν Οὔγγρον κόμητα καὶ τὸν Σαξονα καθηγητήν. Πρὸ δύο ὅμως μηνῶν, ἀπήντησα εἰς Παρισίους ἕνα τῶν πρώην ἐν Ἀφρικῇ συντρόφων μου.

— Ὦ! σᾶς ἐπαναβλέπω σῶον καὶ ἀβλαβῆ, εὖγε! Καὶ οἱ *ἀλληλεθνεῖς* σας; Τί τοὺς ἐκάματε ἐκεῖ κάτω;

— Γενναῖοι, ἀγαπητέ μου, οἱ ὁποῖοι δὲν κλονίζονται εἰς τὸ πῦρ! Δὲν ἀφήσαμεν ὅμως ὀλίγους ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς... Ἐνθυμεῖσθε τὸν Ρῶσσον βοϋάρον Μαγδάνοβιτς, ὁ ὁποῖος σᾶς ὑπεδέχθη εἰς τὴν Δάϋκν;

— Ναί, κάλιστα, λοιπόν;

— Λοιπόν, ἐφονεύθη κατά τινα σύγκρουσιν πρὸς τοὺς πειρατάς, τότε δὲ μόνον ἐμάθομεν τὴν ταὐτότητά του. Δὲν ἦτο πρίγκηψ, οὔτε Ρῶσσος. Ἦτο .. μαντεύσατε τί.

— Τί νὰ μαντεύσω;

— Περιττὸν νὰ βασανίζεσθε, διότι δὲν θὰ τὸ εὑρῆτε. Ἦτο ἐπίσκοπος.

— Τί λέγετε;

— Ἐπίσκοπος ὀρθόδοξος καὶ μέλος τῆς Συνόδου. Εἶνε ὁλόκληρος ἱστορία καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν κοινῶν. Ἔχετε μίαν ὥραν διαθέσιμον;

— Βεβαιότατα.

— Λοιπὸν ἂς καθήσωμεν νὰ σᾶς διηγηθῶ.

Ἐλάβομεν θέσιν εἰς καφενεῖον.

— Δὲν σᾶς φαίνεται παράδοξον, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀξιωματικός, ὅτι δύναταί τις νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν μίτραν καὶ τὴν ποιμενικὴν ῥάβδον ἀντὶ στρατιωτικοῦ σάκκου καὶ ἐπαναληπτικοῦ ὅπλου; Ἐγὼ αὐτὸς ὁμολογῶ, ὅτι ἐκ τῶν πολυαρίθμων συμβάντων, τῶν ὁποίων ὑπῆρξα μάρτυς, κατὰ τὴν εἰς τὴν ξένην λεγεῶνα ὑπηρεσίαν μου, τοῦτο εἶναι τὸ μᾶλλον ἀνομοιαληθές. Εἶνε ὅμως ἀληθέστατον καὶ ἐπείσθημεν ἀκραδάντως. Ἰδοὺ πῶς:

Ἀπὸ τῆς εἰς Χαΐ-Φόγκ ἀφίξεως ἡμῶν, ὁ Μαγδάνοβιτς ἦτο σιωπηρότερος τοῦ συνήθους. Πάντοτε στρατιώτης ἀκριβὴς καὶ ἄμεμπτος, ὁ πρῶτος εἰς τὸ πῦρ καὶ ὁ τελευταῖος εἰς τὴν σκηνήν, ἐνέπνεεν εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας ἰδιαίτερον σέβας καὶ πρὸς τοὺς προϊσταμένους αὐτοῦ ἰδιάζουσαν ὑπόληψιν. Εἰς τοὺς τρόπους καὶ εἰς τὰς κινήσεις αὐτοῦ ὑπῆρχέ τι τὸ εὐγενές, ὅπερ ἐπέβαλλε τὸν σεβασμὸν καὶ ἀπεμάκρυνε πᾶσαν οἰκειότητα. Καθ' ἑκάστην πρωΐαν καὶ ἑσπέραν, ἐπί τε τοῦ πλοίου καὶ καθ' ὁδόν, προσηύχετο φανερῶς, οὐδέποτε δέ τις τῶν συντρόφων του, τῶν ὁποίων οὐχὶ ὀλίγοι ἦσαν τοῦ *σχοινιοῦ* καὶ τοῦ *παλουκιοῦ*, ἐτόλμησε νὰ εἰρωνευθῇ αὐτὸν ἢ κἂν νὰ μειδιάσῃ.

Ἡμέραν τινὰ ἀπήλθομεν πρὸς κατόπτευσιν· διηρχόμεθα χωρία καὶ φυτείας πορτοκαλλεῶν, ἰνδικοῦ, κιναμώμου, βανανεῶν καὶ τεΐου, ἐνῷ μικρόσωμοι καὶ κιτρινόχροες ἄνδρες μὲ κόμην ἀναδεδεμένην κατὰ τὸν αὐχένα ὡδήγουν τὰ ὑπὸ βουβάλων συρόμενον ἄροτρά των. Ἡ τοιαύτη κατάστασις τῆς χώρας, παριστώσης πραγματικὴν κυψέλην ἐργασίας καὶ ζωῆς, ἀπεμάκρυνεν ἀπ' ἐμοῦ πᾶσαν περὶ πολέμου ἰδέαν, ὥστε εἶχον ἀρχίσει ν' ἀμφιβάλλω περὶ τῶν δοθεισῶν μοι πληροφοριῶν καὶ περὶ πιθανῆς ὑπάρξεως τῶν ἕως τότε ἀοράτων πειρατῶν, ὅτε αἴφνης ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου ἐπεφάνη μικρὸν λευκὸν νέφος καὶ σφαῖρα ὅπλου διῆλθε, συρίζουσα, πλησίον τῆς κεφαλῆς μου.

Ὁ Μαγδάνοβιτς, ὅστις ἦτο μετὰ τῆς προφυλακῆς, συνήθροισε τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας, μετὰ δὲ στιγμιαῖον δισταγμόν, ὅπως κατανοήσῃ τὴν θέσιν, διέταξεν ἡνωμένον πῦρ κατὰ τῆς ὁμάδος τῶν δένδρων, ὁπόθεν προῆλθεν ὁ πυροβολισμός. Εἰς τὸ πῦρ τῶν ἡμετέρων οἱ ἐχθροὶ ἀνταπεκρίνοντο ζωηρῶς. Ἐγὼ ἔσπευσα εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς, ἅμα δ' ἀφικόμενος, εἶδον τὸν δεκανέα νὰ κλονισθῇ καὶ νὰ πέσῃ πρηνής, πληγεὶς ὑπὸ σφαίρας, ἥτις διεπέρασε τὸν πνεύμονα αὐτοῦ.

Εἴχομεν ἐμπέσει εἰς ἔνεδραν· ἐν ἀκαρεῖ, οἱ βραχύσωμοι γεωργοί, ἐγκαταλιπόντες τὰ ἄροτρα καὶ τοὺς βουβάλους, ἐγένοντο ἄφαντοι, καταφυγόντες καὶ κλεισθέντες ἐντὸς τῶν ἐξ ἰνδικῶν καλάμων καλυβῶν των. Οἱ δὲ πειραταί, καταλαβόντες τὰς ἀκρωρείας τῶν λόφων, ἐπυροβόλουν καθ' ἡμῶν ἄνευ διακοπῆς.

Δὲν ἤμεθα ἰσχυροί, ἑπομένως ἔδει νὰ ὑποχωρήσωμεν.

Οὐχ ἧττον ὅμως ἠδυνήθημεν νὰ ἐξέλθωμεν ὅπως δήποτε τῆς δυσχεροῦς θέσεως καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν ἡμέτερον σταθμόν, ὁπόθεν ὅμως ἐστέλλοντο ἡμῖν ἐπικουρίαι, συναποφέροντες δύο νεκροὺς καί τινας τραυματίας, ἐν οἷς τὸν δεκανέα.

Ἐνῷ ἀνήγειρον τὸν Μαγδάνοβιτς, εἶχον παρατηρήσει, ὅτι ἡ τραυματίσασα αὐτὸν σφαῖρα εἶχεν ἀποκόψει ἱμάντα, περιδεδεμένον περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρτητο ξύλινον κιβωτίδιον, τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ἐκεῖνος ἀπεχωρίζετο. Σκεφθεὶς ὅτι τὸ κιβωτίδιον περιεῖχεν ἀξίας ἢ πολύτιμα ἔγγραφα, ἔλαβον καὶ ἔθεσα αὐτὸ μετὰ τῆς ἀποσκευῆς μου. Ὁ τραυματίας εἶχεν ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις του, λευκὸς δ' ἀφρὸς ἐξήρχετο τοῦ στόματός του ... Μετὰ ἡμίσειαν ὅμως ὥραν, χάρις εἰς πολλὰς ἐντριβὰς δι' ὕδατος μετ' οἰναπνεύματος, ἐπανῆλθέ πως εἰς ἑαυτόν. Οἱ ὀφθαλμοί του ἠνεῴχθησαν, οἱ συνεσφιγμένοι δάκτυλοί του ἐξετάθησαν, αὐτὸς δὲ περιέφερε τὸ ἡμιεσβεσμένον βλέμμα του. . . εἶτα δ' αἴφνης ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ὀσφύν του, ὡσεὶ ζητῶν ἀντικείμενόν τι.

— Τὸ κιβωτίδιον! τὸ κιβωτίδιον! εἶπε δι' ἀποπνιγομένης φωνῆς.

— Τὸ ἔχω ἐγώ, ἡσυχάσατε, ἀπεκρίθην αὐτῷ.

— Ἀ! εὐχαριστῶ.

Τὸ τραῦμα τοῦ Μαγδάνοβιτς ἐξητάσθη, χωρὶς αὐτὸς νὰ ἐκφέρῃ ἐλαχίστην κραυγὴν ὀδύνης, καὶ ἐπετέθη ἐπ' αὐτοῦ σκευασία τις. Ὁ ἰατρὸς ὅμως δὲν ἀμφέβαλλε περὶ τοῦ ἐπικειμένου τέλους. Αὐτὸς δ' ὁ Μαγδάνοβιτς ἐνόησε τὴν κατάστασίν του, διότι, μετὰ πολλὰς ὥρας κομματικῆς νάρκης, ἐφάνη καταβάλλων μεγάλας προσπαθείας, ὡσεὶ λαβὼν ὑπερτάτην ἀπόφασιν, καὶ ἐψιθύρισεν:

— Ἕνα ἱερέα!

Ἡ ἀνεύρεσις τοιούτου ἦτο δυσχερεστάτη, μὴ ὑπάρχοντος εἰς τὸν λόχον. Οὐχ ἧττον κατωρθώσαμεν καὶ ἀνεύρομεν, εἰς ἀπόστασιν τριῶν λευγῶν, ἕνα ἱεραπόστολον, ὅστις ἀφίκετο πνευστιῶν.

— Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρός, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶπεν εἰσερχόμενος.

Ὁ Μαγδάνοβιτς, ὅστις ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κλίνης, στηριζόμενος ὑπὸ νοσοκόμου, ἐποιήσατο ἀποφατικὸν νεῦμα.

— Ὄχι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος! εἶπεν.

Εἶτα δέ, σοβαρῶς καὶ δι' ὑποτρεμούσης χειρός, ἐποιήσατο τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἀλλά, κατὰ τὸν τρόπον τῶν ὀρθοδόξων, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους.

Ὁ ἱεραπόστολος παρετήρει ἔκπληκτος, ἀγνοῶν τί ἐκεῖνο ἐσήμαινεν.

Ἐδέησε, λοιπόν, νὰ τῷ ἐξηγήσωμεν, ὅτι ὁ τραυματίας ἦτο σχισματικὸς[1] καὶ ὅτι ἴσως ἦτο ἀργὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ μεταπείσῃ αὐτόν. Ἄλλως, ὁ πάσχων μόνην τὴν εὐλογίαν ἐζήτει παρ' αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ὁ ἱεραπόστολος συνήνεσε νὰ τῷ δώσῃ καὶ ὁ Μαγδάνοβιτς ἐφάνη ἡσυχώτερος.

Μετά τινα λεπτὰ τῆς ὥρας, ἐζήτησε καὶ εἶδε τὸν φρούραρχον.

— Θέλετε εὕρει, τῷ εἶπεν, εἰς τὸ κιβωτίδιον, ἓν ἔγγραφον τὸ ὁποῖον σᾶς παρακαλῶ ν' ἀναγνώσητε. Αὕτη εἶναι... ἡ τελευταία... παράκλησίς μου. Εἶτα δ' ἀπέθανεν.

Ἐν τῷ κιβωτιδίῳ ὑπῆρχον δακτύλιος φέρων τὸ μονόγραμμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, χρυσοῦς ἑλληνικὸς Σταυρὸς καὶ τετυλιγμένον φύλλον χάρτου, ἔξωθεν τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε γεγραμμένον: *ν' ἀνοιχθῇ μετὰ τὸν θάνατόν μου.*

Ἰδοὺ δὲ κατ' ἔννοιαν τί περιεῖχε τὸ ἔγγραφον.

— Δὲν ὀνομάζομαι Κωνσταντῖνος Μαγδάνοβιτς. Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ γνωσθῇ τὸ ἀληθὲς ὄνομά μου, διότι εἶναι ὄνομα ἐπαράτου. Ὑπῆρξα κεχρισμένος τοῦ Κυρίου καὶ ποιμὴν λαοῦ. Ἀλλ' ἐν στιγμῇ ἀδυναμίας, διὰ τὴν ὁποίαν αἰσχύνομαι ὡς δι' ἀτιμωτικὸν καὶ ἀνάξιον συγγνώμης κακούργημα, ἀπηρνήθην τὴν πίστιν μου, ὅπως σώσω τὴν ζωήν μου, τὴν ὁποίαν διὰ παντὸς ἔμελλε νὰ δηλητηριάζῃ ἡ τύψις τῆς συνειδήσεως. Ἐφοβήθην, ναί, ἐφοβήθην τὰ ἀπειλοῦντα τὸ στῆθός μου ἐγχειρίδια. Τότε ἐβεβήλωσα τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ ἠνέῳξα τὴν ὡραίαν πύλην τοῦ εἰκονοστασίου, εἶτα δ' ἔφυγον. Περιεπλανήθην ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, ἐνῷ οἱ οἰκεῖοι μου μ' ἐνόμιζον νεκρόν. Ἠναγκάσθην νὰ ἐπαιτῶ τὸν ἄρτον μου καὶ νὰ κοιμῶμαι εἰς τὰ δάση... Ἐπὶ τέλους, ἀπηλπισμένος, καταβεβλημένος, ἐπίστευσα ὅτι ἴσως ἠδυνάμην νὰ ἐξιλεωθῶ καὶ ἐζήτησα παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸν θάνατον τοῦ στρατιώτου, ὅπως ἐξαγοράσω τὴν παρελθοῦσαν ἀνανδρίαν μου. Ἐὰν εἰσακουσθῶ καὶ δυνηθῶ, κατὰ τὴν τελευταίαν πνοήν μου, νὰ τύχω τῆς εὐλογίας ἑνὸς τῶν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου, αἰτῶ νὰ ταφῶ εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ μὴ ἀφεθῇ τὸ σῶμά μου βορὰ τῶν ζώων. Αἰτῶ ἐπίσης νὰ τεθῇ εἰς τὸν δάκτυλόν μου, ὁ ἐπισκοπικὸς δακτύλιος καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους μου ὁ ποιμαντορικὸς σταυρός, νὰ ταφῶ δὲ μὲ τὸ πρόσωπον ἀσκεπές. Θέλω δέεσθαι τῷ Θεῷ ἐν τῇ αἰωνιότητι ὑπὲρ τῶν εἰσακουσάντων τῆς τελευταίας εὐχῆς μου καὶ ὑπὲρ τῆς Γαλλίας, ἥτις ἐπέτρεψε τὴν ἐξιλέωσίν μου.

— Λοιπόν, φίλε μου, προσέθετο ὁ ταῦτα διηγηθείς μοι, σᾶς βεβαιῶ, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἂν ἦναί τις σκεπτικιστὴς καὶ ἐσκληρυμένος τὴν καρδίαν, δὲν βλέπει, ἄνευ συγκινήσεως, τιθέμενον ἐν τῷ τάφῳ ἀγαθὸν ἄνδρα, ὅστις ἐπὶ τοῦ διετρυπημένου ὑπὸ ἐχθρικῆς σφαίρας στρατιωτικοῦ μανδύου του, φέρει ἐπισκοπικὸν σταυρὸν καὶ δακτύλιον ἐπισκόπου εἰς τὸν δάκτυλον.

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

ΔΜΛ.

[1]. Οὕτως οἱ Δυτικοὶ καλοῦσι τοὺς Χριστιανοὺς τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡ ἀξία, ὡς ἐνδύματος, παντὸς ὑφάσματος ἐξαρτᾶται οὐσιωδῶς ἐκ τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἀγωγιμότητος τῶν οὐσιῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσιν αὐτό.

Τὸ ἔριον εἶναι ὁ ὀλιγώτερον καλὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, ἀφαιρεῖ ἑπομένως ἀπὸ τοῦ σώματος ἡμῶν ὀλιγωτέραν θερμότητα, ὅταν ἔχωμεν ἀνάγκην νὰ συντηρήσωμεν αὐτήν· ἐπίσης ἐπιτρέπει τὸ ἔριον νὰ προσλαμβάνωμεν ἔξωθεν ἐλαχίστην ποσότητα θερμαντικοῦ, ὅταν δὲν ἔχωμεν ἀνάγκην τοιούτου.

Μετὰ τὸ ἔριον ἔρχονται κατὰ σειρὰν ἡ μέταξα, ὁ βάμβαξ, τὸ λίνον.

Ἀλλὰ τὸ σῶμα, ὅπερ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἶναι κακὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, εἶναι ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ. Διὰ τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ἐμπερικλείηται ποσότης ἀέρος ἔν τινι ἐνδύματι διὰ νὰ ἦναι τοῦτο λίαν θερμόν.

Διὰ τοῦτο τὰ ἀραιῶς ὑφασμένα ὑφάσματα εἰσὶ θερμά· διότι μεταξὺ τῶν ἀραιωμάτων περιέχεται ἱκανὴ ποσότης ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Τὰ χρώματα ἔχουσιν ἐπίσης μεγάλην σημασίαν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς διατηρήσεως τῆς θερμότητος. Περὶ τούτων εἰς τὸ προσεχές.

Dr

Παρακαλοῦνται οἱ ὀλίγοι εἰσέτι ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις κκ. συνδρομητῶν ἡμῶν καθυστεροῦντες τὴν συνδρομήν των, νὰ πληρώσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν εἰσπράκτορα ἡμῶν ἢ νὰ τὴν ἀποστείλωσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἡμέτερον Γραφεῖον.

Ἡ Διεύθυνσις

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» προηγουμένων ἐτῶν εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ ἡμῶν, ὁδὸς Προαστείου, ἀριθ. 10.

Hebe's

Hair Restorer Τὸ κάλλιστον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριχῶν. Δὲν εἶναι βαφή, ἀλλ' ἐπαναδίδει εἰς τὰς τρίχας τὴν προτέραν αὐτῶν χροιὰν διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἐπιβλαβῆ οὐσίαν περιέχει· εἶναι ἄχρουν καὶ διαυγὲς ὡς τὸ ὕδωρ.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Λονδίνῳ.

Εὑρίσκεται ἐν Ἀθήναις μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Κορίννης» ὁδὸς Προαστείου ἀριθ. 10 καὶ τιμᾶται ἑκάστη φιάλη **Δραχμὰς ἑπτά**. (Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 8).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τιμῶνται:

Ἐν Ἀθήναις δρ. 6, ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 7, τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 7.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΩΝ "ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ,,

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τιμὴ τῶν δύο τόμων:

Ἐν Ἀθήναις δρ. 7, ταῖς ἐπαρχίαις 8, τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 8.

Τυπογραμεῖον «Κορίννης» ὁδὸς Προαστείου ἀριθ. 10.